

FLAVIA JOSEFA ŽIVOT

OD NĚHO SAMÉHO SEPSANÝ

1. Rod můj není neznamenný, nébrž ode starodávna z kněží pochodí. Jakož zajisté u rozličných národů rozliční původové urozenosti se nacházejí, tak u nás účastnost ve kněžství znamením výtečného rodu jest. Já pak netoliko z kněžského jsem pokolení, nébrž také z první třídy oněch dvaceti čtyř kněžských tříd¹, v čemž nemalá přednost záleží, a nadto z rodiny v ní nejvznešenější pocházím. Ano i z královského rodu po mateři jsem. Nebo Asamonejové, z nichž ona zplozena jest, po drahý čas království i kněžství spolu v našem národu drželi. Tento jest rodokmen můj. Praděd můj byl Šimon příjmím Psellus; žil za biskupování syna Šimonova, jenž nejprvnější z velekněží Hyrkánem sloul. Šimon Psellus měl toho času devět synů, mezi nimiž Mathiáše, příjmím Efliovce. Ten pojal za manželku dceru biskupa Jonaty, kterýž nejprvé ze všeho rodu Asamonejského biskupoval a bratr byl Šimona tolikéž velekněze. Z ní on Mathiáše příjmením Hrbatce zplodil, prvního léta panování Hyrkánova. Tomu se devátého léta království Alexandry narodil Josef kterýžto Mathiáše zplodil, desátého léta království Archelaova. Tomu potom jsem já se narodil, prvního léta vlády Kája císaře.² Já pak syny mám tři, z nichžto Hyrkán nejstarší narodil se čtvrtého léta císařství Vespasiánova, Justus sedmého, Agrippa devátého. Tento rod náš, jakž jest do obecných desk zapsán, tuto pokládám, lidí, jenž nám utrhati usilují, sobě nevšímaje.

2. Matiáš otec můj netoliko urozeností vynikal, ale mnohem více spravedlností proslul, v Jeruzalémě městě u nás nejvýtečnějším převelice vážen býváje. Já od dětinství s Matiášem bratrem svým po obojím rodiči rodným vychován byv v učení výborně jsem prospíval, ano rozumem a pamětí jiné jsem viděl se převyšovati. Pacholíkem jsa v létech asi čtrnácti chvály jsem dosáhl pro lásku k umění, ješto biskupové a přední města ke mně přicházeli, aby se o zákoně odemne věci bližších dověděli.³ Potom jsa v létech asi šestnácti dal jsem se prozkoumati sekty naše, kteréžto tři jsou: Farisejská, Saducejská a Essenská. Neb jsem smýšlel, že snáze nejlepší z nich vyvolím, veškeryli je poznám. Tehdy při tuhém živobyті a s velikým úsilím vsecky tři jsem prošel. Ale ani na tom probadání nepřestav, když jsem uslyšel,

---

¹ Viz o tom kněžstva na 24 tříd rozdělení 1 Chron. 24. k.

² L. 37. po Christu.

³ Nesnad aby se od něho učili, nébrž aby se zkoušením tím o jeho v náukách božských prospěchu přesvědčili.

že Banus nějaký na poušti život vede, oděv sobě ze stromů strojí, pokrmů samorostlých požívá a často ve dne i v noci ve vodě studené pro zachování čistoty se koupá, učedníkem jeho jsem stal se. Stráviv u něho tři léta a žádosti své dosti učiniv, do města jsem se navrátil. Jsa v devatenácti létech život vésti jsem se dal podle sekty Farisejské, jenž stoické u Řeků velmi se podobá.

3. Po šestém a dvacátém létě věku svého⁴ dostalo se mi do Říma jeti pro tuto příčinu. Felix když v Judsku správcem byl, kněží některé mně příbuzné, muže poctivé a dobré, pro nepatrnou příčinu svázav do Říma je poslal, aby se před císařem vyměřili. Já chtě některak je vysvoboditi, zvláště slyše že oni v bídách svojich péče o náboženství neopouštějí a fíky a ořechy toliko se živí, do Říma jsem je vyprovodil mnohé na moři nebezpečností snesev. Náš koráb uprostřed moře Adriatského potopil se a my (bylo nás okolo šesti set) přes celou noc jsme plovali; až na úsvitě teprv Cyrenejská loď s pomocí Božskou ukázala se, a já a někteří jiní, v celku osmdesáte, jiné plováním předstihnuvše do ní přijati jsme byli. Tak zachován jsa do Dicearchie či do Puteolů, jakž Italové říkají, jsem přibyl, tu hostěn jsa od Alitura rodem Žida herce, jenž Nerónovi velmi milým byl. Skrze něho Poppéji manželce císařově ve známost vešed především jsem ve svých k ní žádostech ku propuštění těch kněží prohlídal. Mimo to dobrodiní velikými dary od Poppéje poctěn byv do své vlasti navrátil jsem se.

4. Tu jsem postřehnul počátky brojův a našel, an mnozí od Římanů odpadnouti zamýšlejí. Protož usiloval jsem bouřlivé upokojiti a k lepší mysli přivésti předloživ jim před oči s kým chtějí válku vésti, a že Římanům zběhlosti v boji a štěstím jsou nerovni; aby všetečně a zhola nemoudře vlasti, rodiny a sebe v největší nebezpečí neuvozovali. To jsem pravil a úsilně na to doléhal aby války odstoupili, přeneš'astné skončení její pro nás předvídaje. Však nic jsem neprospěl, anať náramná nesmyslnost zoufalců se zmocnila.

5. Obávaje se tehdy abych řečmi těmi u nich v nenávist a v podezření, jakobych nepřítelům nakládal, neupadl a posléze od nich jat a na smrt' poslán nebyl, do vnitřního chrámu když již opanován byl hrad Antonia, jsem se odebral. Po zabití Manahéma a předních z hejna loupežnického z chrámu opět vyšed přikázal jsem se k biřicům a předním z Fariséů. Již ale nemalý strach nás pojal; lid v broji a zbroji vidouce rady jsme nevěděli, an jsme buřičův ukrotiti nemohli a nám patrné nebezpečnost nastalo; na pohled jsme tedy předsevzetí jejich

---

⁴ L. 63. po Christu.

schvalovali, avšak radili jsme aby se zdržovali a nepřáteli odtrhnouti dopustili: neb jsme nádeji měli, že Cessius za nedrahně se silnými vojsky přitáhne a tu bouřku ukrotí.

6. Ale on navrátiv se a v boj se vydav přemožen byl, mnozí z vojska jeho padli. Tato Cessiova porážka celému národu našemu záhubu přinesla. Neb hned ti jenž války žádali se pozdvihli a vítězstvím nad Římany se bezpečíce nadáli se dokona přemoci; k tomu jiná taky války příčina se přihodila. Obyvatelé měst v Syrii Židy mezi sebou bydlící schápajíce spolu se ženami a dětmi je pozabíjeli, ač ani jedné viny proti nim vynésti nemohouce; nebo ani od Římanův odstoupiti nemyslili, ani proti obyvatelům nějakého nepřátelství neb lesti nějaké před se nebrali. Scytopolitané nad jiné se bezbožnosti a bezpraví dopustili. Neb když na ně Židé z cizích krajin přitáhli, přinutili jiné Židy aby proti svému pokolení bojovali, což po našem zákonu hříšno jest. S jejich pomocí nepřátelé zahnáni jsou. Po vítězství zapomněvše na víru podruhům a spolubojovníkům svým povinnou je všechny, jichž mnoho tisíců bylo, spobíjeli. Týmž způsobem nakládáno se Židy v Damašku. Ale o tom obšírně ve knihách o válce židovské pověděli jsme; tu toliko věci těch dotýkám aby čtenáři věděli, že národ náš ne dobrovolně nébrž ponejvíce přinuceně v tu válku se vydal.

7. Když tedy jak jsme pravili Cessius přemožen byl, starší Jeruzalémští vidouce že loupežníci a brojitelé zbrojí oplývají a bojíce se, aby sami bez zbroje jsouce těm nepřátelům v ruce neupadli, což se potom stalo, a zvědevsše že Galiléa ještě všechna od Římanů neustoupila, nébrž že díl ještě v pokoji trvá, poslali tam mne a jiné dva kněze, muže poctivé a hodné, Joazara a Judu, abychom nešlechtné lidi k odložení zbroje přivedli a je na to namluvili, že lépe jest aby jen nejčelnější mužové se ozbrojili. Neboť na tom zůstáno, aby zbroj k budoucímu času vždycky pohotově byla, však aby se očekávalo co Římané činiti budou.

8. To poručení přijav odešel jsem do Galiléje. I nalezl jsem Sefořany ve velikém pro město své nepokoji, an Galiléjané je obloupiti ustanovili pro přátelství jejich s Římany a jmenovitě že s Cestiem Gallem toho času vladařem nad Syrií ve smlouvu vnikli. Ty jsem já strachu toho zbavil, galiléjský lid pro ně namluviv a dopustiv jim kolikrátby chtěli do Dory města ve Fénicii ke svým posílati, jež byli v zástavu Cessiovi dali. Tiberiad'ané ale byli již zbroj pro takovou příčinu pochopili.

9. Tři v tom městě strany byly. Jedna mužů předních jejížto hlavou byl Julius Kapellus. Ten se stoupenci svými Heródem Miarovcem, Heródem Gamalovcem, Kompsem Komsovcem jehož bratr Krispus bývalý pod Agrippem králem správce města tehdy v Zájordání na statcích

svojích žil, ten díma a stoupenčí jeho všichni radili aby víra Římanům a králi se zachovala. Leč na úmyslu tom nepřestával Pistus jenž za podnětem syna svého Justa k nim se přikázal a ku předním podobně patřil. Druhá strana z chátvy lidu sestávajíc boj vyvolila. Třetí straně Justus syn Pistův předkoval; ten se dělal o válce na vahách býti, ale novot žádostiv byl, proměnami nějaké mocnosti dojíti doufaje. Tedy vešed mezi lid usiloval jim dokázati že jejich město povždy ku Galilěji patřilo a hlavním městem krajiny za Heróda vladaře, zakladatele jeho, se stalo, kterýžto Sefóru Tiberiadě poddal. Přednosti té ani za panování Agrippy otce neztratilo nébrž v ní až do Felixa správce Judského zůstávalo. Nyní prý teprv Agrippovi mladšímu od Neróna dáno byvši přednosti té zbaveno bylo. A hned prý Sefóra jakž Římanům se poddala, nade vsí krajinou vládla, an Tiberiad'anům dvůr královský a desky zemské odjaty jsou. Ty a jiné mnohé řeči proti králi Agrippovi s utrhaním mluvě, aby lidu k odboji popudil, přidal: Nyní čas jest, aby pochopíce zbroj a jiné Galiléjské na pomoc přijmouce (poněvadž jim všichni rádi podrobí se Sefóritských pro jejich k Římanům věrnost nenávidíce) s velikým vojskem na pomstu vydali se. Těmi řečmi namluvil lid; byl zajisté obratným lidovůdcem a důvody najplatnější podvodem a klamavou řečí porážeti uměl. On po řecku vzdělán byl a tudy o těch věcech kteréž se tehdy dály historii psáti se podjal aby spisem tím pravdu zastínil. Ale o nešlechtnosti muže toho a kterak spolu se svým bratrem vlast téměř rozvrátil, v postupu vypravování oznámíme. Slovem Justus měšťany zbraň chopiti namluvil a liknavé spolu zbrojně povstati přinutil, načež se všemi vyšed pátil vsi Hippenských a Gadarských, Tiberiadským a Scytopolitským končinám příležití.

10. To se v Tiberiadě dalo. V Giskale ale věci jinak stály. Jan syn Leviův vida že někteří z měšťanů pro odstoupení od Římanů se vynášejí je zkrotiti hleděl a prosil aby víru zachovali, avšak žádným úsilím toho dovésti nemohl. Okolní lidé, Gadařané, Gabařané, Soganští a Tyrští sebravše veliké vojsko vtrhli do Giskaly a jí se zmocnili; tepruv po vypálení a rozkopání jí domů se navrátili. Nad tou křivdou Jan se rozhněvav stoupence své ozbrojil a dotčené sousedy překonav Gischalů vystavněji obnovil a pro bezpečnost zděmi ohradil.

11. Gamala víru Římanům zachovala, pro tuto příčinu. Filip syn Jakimův, správce krále Agrippy, mimo nádeji z dobývaného v Jerusalémě hradu královského vyniknův tudíž v jiné nebezpečnosti upadl, totiž od Manahéma a jeho zběře loupežnické zabít býti. Však někteří příbuzníci jeho z Babylóna, kteříž tehdy byli v Jerusalémě, skutku tomu překazili. Filip čtyry dni tam podtají zůstav dne pátého liché vlasy aby poznán nebyl sobě příčiniv utekl. Dostav se do nějakého na svém panství městečka blíže hradu Gamaly některé poddané svoje k sobě

obeslal. Ale Bůh právě příhodně úmyslu toho jemu zabránil; kdyby se to nebylo stalo, bylby jistě zahynul. Neb jsa nenadálou zimnicí zachvácen list k Agrippovi a Berenice napsal a svému svobodníkovi poručil aby Varovi ho podal. Varus tento tehdy od rodiny královské správcem říše ustanoven byl, an tato do Beryta Gessia pozdravit odešla. Ale Varus přijav Filipův list a porozuměv že zachován byl, těžce to nesl obávaje se že potom sám u krále a královny zbytečným býti an se Filipp ve zdraví navrátil. Vyved tedy listonoše do lidu vinil ho že list ten podsunul a že, pravil, zprávu jakoby Filipp v Jerusalémě se Židy proti Římanům válku vedl, vymyslíl; načež ho na smrt' volal. Když se posel nevrátil, Filipp příčiny toho nevěda jiného s listem poslal dovědět se žádaje, co se prvnímu přihodilo a proč tak dlouho mešká. Ale i toho Varus lichou žalobou zahladil. Césarejští zajisté Syrové pýchu a mysl jeho povýšili pravíce že Agrippa od Římanů pro spouru Židů sklizen bude a že potom jemu království se dostane, an od králův pochází. Varus byl skutečně z královského rodu jsa vnukem Sohema vladaře na Libánu. On tedy takovou nadějí nadut jsa listy u sebe zadržel všelijak se snaže aby se jich králi nedostalo. I dal všech východův ostříhati aby nikdo tajně ušed neoznámil králi co se tu dálo, a Césarejanům k vůli mnohé Židy zabil. Ano i na Židy Babylonské v Ekbataně s pomocí Trachoniťanů Batanejských udeřiti umínil. Povolav k sobě dvanácti předních Židů Césarienských rozkázal jim aby do Ekbatany se vydali a jménem jeho Židům tam bydlícím oznámili: Varus zpraven byv že odboj proti králi obmýšlíte ale tomu nevěře, nás posílá vás přemluvit abyste zbroj složili. Učiníte-li to, bude jistý důvod toho, že právem pověsti té o vás věřiti nechtěl. Poryčil jim nad to sedmdesáte mužů předních vyslati aby se ze žaloby té vyměřili. Těch dvanácte do Ekbatany k lidem svého národu přibyli a shledali že oni na odboj ani nepomyslili; i přivedli je k tomu, aby sedmdesáte mužů vyslali. Ti tedy zlého se nepodhlídajíce do Césareje se brali. Varus jim ve stfíc s vojsky královskými vyšed všecky i s těmi posly usmrtil, a hned proti Židům v Ekbataně táhnul. Ale předešed ho jeden z těch sedmdesáti zachovaný, jim o věci té zvěstoval; oni tudíž zbroj uchopivše odebrali se s manželkami a s dětmi do hradu Gamaly, zanechavše vsí mnohým zbožím a nesčíslným počtem dobytka naplněných. Uslyšev o tom Filip sám také na hrad Gamalu přibyl. Když tam dojel, lid hlasitě na něho doléhal volaje aby jim za vůdce byl, a je proti Varovi i Césarienským vedl; neb pověst povstala, že král od nich zabit jest. Filipp krotil jich prchlivost připomínajíce dobrodiní od krále jim učiněná, vykládaje též jaká jest moc Římanů s nimiž válčit věc nebezpečná jest. I přestali na radě muže toho. Král dověděv se, že Varus Židy v Césareji s manželkami i dětmi, jichžto mnoho tisíců bylo jednoho dne odkliditi chce, poslal na místo

jeho náměstka Equikula Modia, jakž na jiném místě pověděno jest.⁵ Takto Filipp Gamalu a příležíci krajinu u věrnosti při Římanech udržel.

12. Když jsem tedy přišed do Galiléje jistou o těch věcech zprávu obdržel, psal jsem radě Jerusalémské táže se coby mi činiti veleli. Odepsáno mi, abych v Galiléji zůstal a se společníky svými, jestli by se jim tak vidělo, o bezpečnost krajiny té pečoval. Spoluposlové moji penězi z náležitých jim pro kněžství desátků zbohatše umínili do vlasti své se navrátiti; ale jsouc odemne prošeni aby dotud při mně byli, dokavad bychom věci nesrovnali, snadně přivolili. S těmi tehdy ze Sefóry do Bethmaje městečka jsem se přibral, čtvery hony vzdálí od Tiberiady; tu jsem k sobě radu Tiberiadskou a přední z toho lidu obeslal. Když přišli a Justus také mezi nimi, pověděl jsem, že se společníky vyslán jsem k nim v poselství od lidu Jerusalémského toho zjednat, aby palác Heróda vladaře tam vystavěný a rozličných živočichů malováním ozdobený zbořen byl, poněvadž takové budovy našim zákonem zapovědiny jsou; a prosil jsem aby nám to co nejdříve vykonati dopustili. Dlouho Kapellus a přední z lidu té věci odpírali, leč posléze přemluveni byvše k tomu přivolili. Ale předešel nás Jesus syn Safiův, plavcům a lidu chatrnému, jak jsme pravili, v čelo se postaviv. On pojav množství Galiléjských palác celý zapálil, domnívaje se že odtud dobré loupeže nabude, proto že střechy některých komnat pozlacené býti viděl; i pobrali v něm mnohé věci proti všeliké vůli naší. My zatím po rozmluvení s Kapellem a Tiberiadskými staršími z Bethmaje do vrchní Galiléje jsme se obrátili. Jesusova rota Řeky všecky kteříž v Tiberiadě přebývali a kdožkoli před tou válkou jich nepřitelem byl, zahladila.

13. O těch věcech uslyšev velmi jsem se podráždil. I ubrav se do Tiberiady přičinil jsem se o zachování veškerého nábytku královského, pokud lupičům ještě vydrati se dal; byly mezi jinými svícny z mědi korintské, nádherné stoly a nemalá spousta neraženého stříbra. Kterých věcí jsem se dopídití mohl, ty králi jsem zachovati umínil. Povolal jsem tehdy desíti z rady znamenitějších i Kapella, syna Antyllova, nádobí ta jsem jim odevzdal, přikazuje aby ho žádnému kromě mne nevydávali. Odtud do Giskaly se společníky k Janovi jsem přišel, chtě smýšlení jeho zvědět. Shledal jsem záhy, že on brojův žádostiv jest a mysl ku panství přiložil. Neb prosil mne abych mu obilí v městečkách hořejší Galiléje pro císaře složené odvesti dopustil; že prý je chce vynaložiti na stavění zdí vlasti své. Já předsevzetí a úmyslu jeho porozuměv, nechtěl jsem mu toho dopustiti. Myslíl jsem zajisté to obilé Římanům aneb sobě samému zachovati, proto že mi také správa té krajiny od rady města Jerusaléma byla

---

⁵ O tom nikde se nenalézá ve spisích Josefa nás došlých.

poručena. Nic na mně neobdržev, jednal o tu věc se společníky mými, jenž k budoucnosti neprohlídali a darů žádostivi byli. Ty tedy uplatil aby mu všechno obilí v té krajině složené přiřčeno bylo; já byv dvěma přehlazen, jsem utichnul. Potom Jan lesti hrubé užíval. Privil že Židé obyvatelé Césareje Filippovy z rozkazu náměstka králova v městě zavřeni k němu s prosbou poslali, aby an s potřebu oleje čistého nemají jim čistého oleje v hojnosti obstaral, aby oleje Řeckého užití musejíce zákon přestoupiti přinuceni nebyli. Tyto věci ne pro svědomitost nébrž pro hanebnou zištnost vymáhal. Neb věda že v Césarěji šestník jednu drachmu stojí, v Gischale pak osmdesáte šestníků po čtyrech drachmách se platí, všecken ten olej kterýž v Gischale byl do Césarėje poslal, o dovolení mne dříve na pohled poprosiv. Povolil jsem k tomu nedobrovolně, ale strachem abych odpíraje od lidu ukamenován nebyl. Dopuštěním mojím Jan tou lestí mnoho peněz sobě shledal.

14. Z Gischaly spoluposly své do Jerusaléma propustiv veškeren jsem se k shromažďování zbroje a k ohražování měst oddal. Povolal jsem mužů nejmělejších z loupežníků, vida že jim zbroj odjata býti nemůže, a lid k tomu jsem namluvil, aby je za mzdu najali, dovodě že prospěšněj jest samoděk něco jim dáti nežli jim statky své loupiti dopouštěti. Potom loupežníky přísahou zavázav, aby lečby povoláni byli anebo mzdy nedostali do krajiny naší nevcházeli, propustil jsem je s příkazem aby ani proti Římanům ani proti sousedům neválčili. Především věcmi pečoval jsem aby Galiléa v pokoji zůstávala a chtěje pod zámyslem přátelství přední muže galilejské - v počtu asi sedmdesáte - jako rukojmě při sobě míti, přijal jsem je za přátele, za průvodce a za pomocníky v soudech, výpovědi podlé jich snešení čině a o to bedlivost maje, abych se všetečně od spravedlnosti neuchýlil a všelikého podplacení čistým se zachoval.

15. Jsa tehdy v létech třidceti, ve kterémžto věku člověk při všem od žádostí neslušných se zdržování těžce závisti utrhavých lidí uchází, zvlášť jestli velikou mocí oplývá, žen veškerých jsem ode příkoří hájil a všemi dary co muž nepotřebný pohrdal. Ano náležitých mně jako knězi desátkův od přinášejících jsem nepřijímal. Z loupeže toliko od Syrův v okolních městech bydlících vymožené jsem částku sobě přivlastnil kteroužto - vyznávám se - poslal jsem příbuzným svým do Jerusaléma. Dvakrát Sefóritské, Tiberiadské čtyrykrát, Gadarské jednou násilně vybojovav a Jana když mi úklady strojil častokrát v moc podmaniv ani nad ním ani nad dotčenými městy pomsty nevzal jsem, jakož dále z dějin vysvitne. Protož jak za to mám Bůh - nebo kdo dobře činí, Jeho tajen nezůstává - tehdy z úkladů nepřátel mne

vysvobodil a potomčastokrát ve mnohých nebezpečnostech mne ostříhal, jakož o tom doleji povědíno bude.

16. Lid Galiléjský takovou se mně náklonností a věrností propůjčoval, že i když vybojována byla jejich města a ženy i děti jich spozajímány byly, ne tak záhub svých želeli, jako o mé zachování pečovali. To vida Jan zavisí hnut jest a prosil mne psaním, abych mu dopustil do Tiberiady přijíti a pro zdraví tamějších teplic užití. Já nic zlého při tom nepodhlídaje snadně jsem mu povolil, ano i správcům města ode mne ustanoveným psal jsem, aby Janovi a družině jeho hospodu připravili a je všemi potřebami hojně opatřili. Sám pak v tom čase přebýval jsem ve vsi Galiléjské kteréž zove Kana.

17. Jan sotva do Tiberiady přibrav se namluvil měšťany, aby mně se spronevěřice k němu přistoupili. Mnozí slovům jeho rádi povolili po novotách bažice, přirozením ku proměnám se nesouce a odbojům se radující. Zvláště Justus a otec jeho Pistus píleli odemne odstoupiti a k Janovi se přikázati. Leč já záměry jejich jsem předešel. Přišel ke mně od Sily, jehož jsem jak dotčeno správcem v Tiberiadě ustanovil, posel a úmysl toho lidu mi oznámil, nabízejce abych pospíšil, že sic jinak město brzo v cizí moc upadne. Přečet list Silův tudíž jsem dvě stě mužů pojal a s nimi přes celou noc jsem cestu konal, poslaw napřed posla, aby příjezd můj v Tiberiadě oznámil. Ráno když jsem již blíže města byl, lid mně ve stříc vyšel a mezi jinými i Jan. Velmi zmateně mne pozdraviv rychle opět, obávaje se aby vyjevením záměrův v nebezpečnosti hrdla neupadl, se na svou hospodu odebral. Když jsem se dostal na okol, veškery průvodčí svoje kromě jednoho propustiv a jen deset oděnců sobě zanechav, počal jsem mluviti ku množství Tiberiadckých, stoje na vysokém místě, a napomínal jsem jich, aby tak náhle odemne neodstupovali, an jim proměna ta potupu přinese a právem u potomních správců v podezření upadnou, že ani jim víry nezachovají.

18. Ještě jsem nedopověděl, an slyším hlas jednoho ze svojincův, jenž mi velí dolů sstoupiti, pravě mi že není čas k Tiberiad'anům sobě nakloňování, ale k opatření vlastního života a kterakbych nepřátelův ujíti mohl. Neb Jan zvěděv že já s nemnohými sluhami sám jsem zůstal, vybral nejvěrnější z družiny své (bylo jich asi tisíc) a poslal je aby mne usmrtili. Již se ke mně brali, a byliby tu nešlechtnost vykonali, kdybych byl rychle s Jakubem tělesným svým strážníkem dolů neskočil. Podporoval mne při tom Tiberiad'an Heródes, od něhož k jezeru doveden byv a lodí tam našed na ni vstoupil jsem a mimo nádeji nepřátel se uvarovav do Tarichéje jsem se dostal.

19. Obyvatelé města toho uslyševše o Tiberiad'anův nevěrnosti velmi se rozhněvali a pochopivše zbroj prosili mne abych je proti nim vedl, pravíce že chtějí pomstít křivdy vůdce svého. Nešlechtnost tu oznamovali po vši Galilěji, aby všecy proti Tiberiadským zbouřili; spolu jich žádali aby k nim hojně se shromáždili, že s radou vůdce učiniti chtějí což se viděti bude. Tedy se všech stran Galiléjané zbrojně přišli žádající, abych na Tiberiadu udeřil a jí dobyv s půdou jí srovnal, obyvatelé pak se ženami a dětmi prodal. K tomu též i přátelé mi radili kteříž byli s Tiberiady ušli. Já nepřivoloval jsem za věc hroznou pokládaje válku domácí počítí; rozbroj ten soudil jsem v řečích se toliko má obmezovati; i vám, pravil jsem, to se škodou bude, an Římané čekají, bychom různicemi domácími se hubili. Těmi důvody jsem hněv Galiléjanův ukrotil.

20. Jan když mu se úkladové nezdařili o sebe se bál a pojav oděnce svoje z Tiberiady se do Gischaly odebral. Odtud psal ke mně z udalosti té se vymlouvaje že se to bylo proti vůli jeho stalo, a prosil abych ho ve zlém domnění neměl přísahy a hrozné kletby příčiniv jimiž list svůj pověřiti se domníval.

21. Ale Galiléjané, jichžto se ze vši krajiny opět počet veliký se zbrojí shromáždil se, vědouce ho býti člověkem zlým a nevěrným, prosili abych je proti němu vedl, prohlašující že jej a vlast jeho Gischalu z kořene vyvrátiti chtějí. Já poděkovav jim za takovou ke mně přichylnost a slíbiv se jim za náklonnost jejich svrchovaně odplatiti, prosil jsem aby se upokojili a na mne se nezazlili, že bouřky bez vraždy ukrotiti usilují. Upokojiv takto Galiléjany hned jsem se do Sefóry odebral.

22. Obyvatelé města toho umínivše zůstatí při víře, již se Římanům zavázali, obávali se mého příjezdu a usilovali mne v jiné nesnáze uvéstí a tak bezpečnost svoji opatřiti. Poslavše posla k Jesusovi vůdci loupežníků do končin Ptolemaidy, mnoho peněz mu dáti slíbili, kdyby s odmdesáti vojáky kteréž choval na nás se obořil. On sliby pohnut jsa nenadále na nás k boji nehotové udeřiti zamýšlel. Tehdy prosil mne skrze posla, abych mu dopustil pro pozdravení přátelské ke mně přijeti. Povolil jsem mu úkladů nepředvídaje; tu on pojav vojsko loupežníků rychle na mne pospíchal. Však se mu ta nešlechtnost nezdařila. Neb když již nedaleko od nás byl, poběhlec z vojska jeho ke mně přišel a lest jeho vyzradil. Což uslyšev na náměstí jsem vyšel, dělaje se jakobych o úkladích nic nevěděl, množství oděnců Galiléjských a některých z Tiberiady jsem povolal a veškerých přístupů do města co nejsilněji ostříhati proučiv rozkázal jsem těm jenž bran hlídali, aby samého Jesusa s předními do města pustili, před jinými pak aby město zavřeli a násilí jejich mocně odrazili. Oni rozkaz vykonali. Jesus se do města s

nemnohými vebral. Ihned jsem jemu velel, aby bez meškání zbroj odvrhl; nepřivolí-li, že umřítí musí. Vida se od oděncův obklíčena strachem uposlechl. Stoupenci jeho sebe vyloučeny vidouce a zvěděvše, že vůdce jejich jat jest, utekli. Já v soukromí odveda Jesusa pověděl jsem mu že mám vědomost o úkladech mi strojených a čím původem on poslán jest, však že mu ten výstupek odpustím chtěliby kaje se mi věrným zůstávati. An mi všecky věci sliboval, propustil jsem ho, dopustiv aby družinu předešlou opět sobě sebral. Sefóritským pokutou jsem hrozil, jestli proti mně nevděčně jednati nepřestanou.

23. Toho času přišli ke mně z Trachonidy dvě velmožové, poddaní královi s koněmi, zbrojemi a penězi. Židé k obřízce je nutili, chtěli-liby mezi nimi přebývati; ale nedopustil jsem jim násilí činiti, a dovolil jsem že každému podlé dobré vůle, a ne z přinucení Boha ctíti náleží; nikdy nemají toho lidé pykati, že se kdy k nám pro bezpečnost utekli. Tak množství lidu oblomiv, mužům těm obyčejné potravu v hojnosti jsem poskytal.

24. V tom král Agrippa pod vůdcem Equikulem Modiem vojsko poslal, aby Gamalu hrad mocí vzali. Vojsko poslané hrad obklíčiti nestačíce v otevřeném poli se rozložili a takto Gamalu obléhali. - Ebutius desátník, správce nad velikým polem, uslyšev že jsem do městečka Simoniady, kteréž leží na končinách Galiléjských, vzdálí od něho šedesáte honů přibyl: v noci s těmi jež při sobě měl sto jízdnými, s téměř dvěma sty pěšími a nad to s pomocníky svými obyvateli Gabenskými vytrhnul a noční cestou do téhož městečka kdež jsem bydlel, přibral se. Když jsem se s vojskem mnohočetným proti němu postavil, usiloval nás na rovinu vylouditi, kdež jízdou svou nad námi vítěziti doufal. Však jsme se nedali; nebo já věda žeby on pro jízdu svou nás předčil, kdybychom my jsouce všichni pěší pustili se na pole: tutohle s nepřitelem potkati jsem se ustanovil. Poněkud Ebutius udatně s námi bojoval. Ale spatřiv že na tom místě jezdeckto jemu prospěšno není, s nepořízenou do Gaby se odebral, tři toliko v té válce ztrativ. Já v zápětí následoval jsem ho s dvěma tisíci oděnců. Dostav se k Bésař v podkrají Ptolemaidském, honů dvadceť vzdálí od Gaby, kdežto toho času Ebutius meškal, před městečkem po cestách stráže jsem rozsázel a jim veškerých cest pilně ostříhati přikázal, aby nás nepřátelé nezaměstnávali, dokavadž bychom obilí nevynesli. Královna Berenika zajisté veliké množství obilí z příležitých okolních městeček do Bésary nashromážditi dala. Naloživ obilí na mnohé velbloudy a osly, kteréž jsme k té potřebě přivedli, poslal jsem je do Galiléje. A to vykonav Ebutia jsem k boji vybízel. Když se o to nepokusil, smělostí naší přestrašen jsa, obrátil jsem se na Neapolitána, slyše že okolí Tiberiadské pustoší. Byltě Neapolitán vůdcem jízdného lidu s nímžto Scytropole před nepřátely

ochraňovati měl. I učiniv konec plenění jeho v podkrají Tiberiadském na opatrování věci Galiléjských jsem se oddal.

25. Jan syn Leviův, o kterémž jsme pověděli že v Gischale meškal, zvědév že se mi všechny věci po libosti vedou, že mne poddaní milují a nepřátelé se mne bojí, s nevolí to nesl. Smýšleje, že mu štěstí moje záhubu nese, náramnou závistí pojat byl. Naděje se štěstí moje podvrátiti kdyby nenávisť poddaných proti mně vzbudil, namlouval na to Tiberiadaňany a Sefórit'any, nad to také Gabařany (ta města jsou přední v Galiléji) aby mne odstoupivše k němu se přivinuli. Pravilť, že všechny věci mnohem lépe než já řídití bude. Sefórit'ané o žádném z nás obou slyšeti nechtěli, Římány za pány podnikše, a tudy mu nepřivolili; Tiberiadaňané ale ač přistoupení k němu odpírali, předce přátelství mu slibovali. Gabařané ale k Janovi se přikázali, návodem Šimona předního měšť'ana, kterýžto byl Janův přítel a důvěrník. Však zjevně odstoupení svého nevynesli, velmi se Galiléjských bojíce, jejichž ke mně náchylnost předtím již tytýž byli poznali; tajně ale hledali příhodného k úkladům času. A skutečně v nebezpečenství znamenité přišel jsem z příčiny takové:

26. Nějací smělí mládenci z Dabaritty zvědévše že manželka Ptoleméa vladaře královského s velikým náradím pod ochranou málo několika jízdných přes veliké pole z panství královského do Římské krajiny cestuje, z nenadála na pocestné udeřili, a ženu zahnavše cožkoli s sebou vezla pobrali. Loupežníci ti ke mně do Tarichéje čtyry mezky šatstvem a náradím obtížené přivedli; bylo tam také nemálo stříbra a pět set zlatých. Věci ty já Ptoleméovi zachovati jsem umínil, an jest člověk našeho národu a zákon náš ani nepřátelům křivdy činiti nedopouští. I otevřel jsem těm kteříž ty věci přinesli, že kořist schovati náleží, aby cena její obrácena byla na stavění zdi města Jerusaléma. Mládenci ti těžce to nesli, že dílu loupeže, jak se nadáli, neobdrželi. A protož rozptýlivše se po městečkách Tiberiadských pověst rozhlásili, že chci Římanům krajinu jejich zraditi; že jsem je smyšlénkou odbyl, loupež k ohrazení Jerusaléma obrátiti slíbiv, v pravdě pak že jsem kořist pánu jejímu zase navrátiti ustanovil. Nemýlili se o tom úmyslu mém. Neb po odjítí mládencův obeslav k sobě dva přední měšť'any, Dasióna a Jannéa syna Leviova, nejlepší přátele královy, rozkázal jsem jim aby pobrané věci ujavše k němu je poslali, smrtí jim hroze, jestližeby to tajemství někomu pronesli.

27. Po vsí Galiléji nyní pověst vzešla, že krajinu tu Římanům zraditi hodlám; všichni se ku pokutování mně zbouřili, ano Tarichejští také věřili vymyšleným mládencův řečem a navedli na to mé životní strážce a oděnce, aby opustíce mne když spáti budu, ruče na okol přišli kdeý odevšech proti vůdcovi nalezeno bude. Když oni přemluveni jsouce tam došli veliký dav lidu

již tam shromážděn byl jednomyslně křičící, že zrádce všech jich pokutovati sluší. Obzvláště je podněcoval Justus syn Safiův toho času správce v Tiberiadě, muž zlý a narozený ke vzbuzení bouřek, brojivec a odbůjce jakož nikdo jiný. Ten tehdy uchopiv zákon Mojžíšův mezi lid vešel a: Jestliže, vece, pro sebe Josefa nenáviděti nemůžete, tedy pohlédněte na vlastenské zákony, kteréžto ten vůdce váš zraditi hodlá; pro ně všelikou nenávistí proti němu zahořte a pomstěte nad ním jenž věci takové se opovážil.

28. Řeč jeho od lidu s provoláváním přijata byla; tudíž on pojav některé oděnce ku příbytku mému pospíšil, mysle konečně mne zabíti. Já nic o té bouři netuše po ustání jsem odpočíval. Aj rychle tu Šimon životní strážce můj, kterýž toho času sám při mně byl zůstal, vida valící se měšťany mne vzbudil a oznámiv nastávající nebezpečnost napomínal, abych raději způsobem udatného vůdce rukou jeho skončil, nežby nepřátelé došedše mne přemohli neb usmrtili. To mi radil, já ale sebe Bohu poručiv mezi lid vyraziti jsem zažádal. Tedy oděv černý obleknuv a na krk meč zavěsiv cestou tou, na kteréžto jsem se žádným z nepřátel se potkati nemohl, na okol jsem přišel. Nenadále se tuto ukázav, na tvář padnuv a zemi slzami svažuje všecky jsem k lítosti přivedl. Poznav tudy změnu tu lidu usiloval jsem se rozdvójiti, prvé nežby zbrojní ti od mého domu se navrátili. Připustil jsem že jsem se provinil jak oni se domnívali; ale prosil jsem aby nejprvé vyrozuměli, k čemu přinešené poklady chovány byly; pak teprv jestli se jim líbí, aby mne zahladili. Právě když množství lidu rozkázalo mi mluvit, přišli oděnci a mne spatřivše valili se na mne, zabíti mne chtějí. Ale když jim lid toho bránil, přestali své prchlivosti, očekávající až vyznám že pokladové pro krále uchováni byli, načež mne co vlastní zrady vyznatele tím snáze odpraviti mohou.

29. Když se mlčení stalo: Muži bratři, dím, jestliže jsem vám smrti hodným býti zdám, neodpírám umřítí, však chci před zahynutím pravdu před vámi oznámiti. Já věda město vaše hostům přenáchylné a nad to plné lidí býti jenž opustivše vlasti své k vám přibyli osudů vašich příúcastní se žádajíce, umínil jsem zdi vám ustavěti z těch peněz, pro kteréžto na mne nevražíte a které právě na to vynaložiti jsem se jal. K těm slovům Tarichejané a hosté jejich vzkřikli děkujíce mi a dobré mysli mi rozkazujíce býti; Galiléjští a Tiberiadští ale ve hněvu trvali. I stala se mezi nimi roztržitost, an tito mi pokutou hrozili, onino proti tomu bezpečnu býti veleli. Když jsem pak přislíbil, že i Tiberiadským i jiným městům toho potřebným zdi vystavěti hodlám, věříce mým slibům, rozcházel se každý do příbytku svého. Tak mimo nádeji z takového nebezpečnosti vyniknuv s přátely a s dvaceti oděnci domů jsem se navrátil.

30. Ale z nova loupežníci a odbůjcové bojíce se aby za provinění pokutováni nebyli, se šesti sty oděnců sběhli se k mému příbytku jej zapáliti chtějí. O příchodu jejich dověděv se, smýšlel jsem že jest hanebná věc utéci a neohroženě v nebezpečenství vydati jsem umínil. Poručiv tedy dům zavřítí a sám na pavlač vstoupiv žádal jsem aby ke mně několik pro ty poklady poslali, aby se již hněvu svého nabažili. Nejbouřlivější z roty té do domu puštěn; i ubičovav ho a ruku mu utítí a na hrdlo pověsiti rozkázav, zase jsem ho k těm kteříž ho byli poslali ven vystrčítí poručil. Hrůza a strach nemalý je pojal; tedy bojíce se podobné pokuty kdyby tu déle byli, ještě domnívali se že já více než jich jest oděnců v domě mám, rychle všickni rozprchli se. Tak já tím obmyslem úkladův po druhé mi strojených jsem ušel.⁶

31. Znovu někteří lid bouřili pravíce že velmožům těm královým kteříž byli ke mně utekli živu býti nenáleží, an zdráhají se přistoupiti k řádům těch u nichž ochrany hledají. Roznesli je co traviče a co lidí jenž Římanův do země potáhnou. I hned tomu přisvědčovalo množství jsouc oklamáno mámvými řečmi jim k libosti mluvenými. Což zvěděv opět jsem lid poučil že uteklé k nim lidi pronásledovati nesluší; ničemnou žalobu pro trávení v posměch jsem vydal, pravě že by Římané tolik lidu válečného nechovali, kdyby travičemi nepřátely přemoci mohli. Slovy těmi poněkud se upokojili; když ale odešli, opět proti velmožům od některých nešlechtníků popouzeni byli. Náhle ve zbroji na příbytky jejich v Tarichéji obořili se, chtějí je zabítí. O čemž já uslyšev velice jsem se ustrašil a bál jsem se, žeby po takovéto nešlechtnosti žádný potom k nám se neutíkal. Protož s některými jinými rychle jsem do domu velmožův přišel, a zavřev ho a odtud k jezeru chodbu vykopati poručiv na lodi jsem spolu s nimi vstoupil a do končin Hipenských jsem se přeplavil. A zaplativ jim za koně (nebo v takovém útěku nemohl jsem jim koní dovésti) propustil jsem je s prosbou, aby nynější neřest dobromyslně nesli. Ano sám velmi jsem nad tím ubolával, že jsem musil uteklíky do nepřátelské země odeslati; však lépe jsem býti pokládal, aby, museloliby to býti, od Římanů raděj než v podkrají mém zahynuli. Avšak oni zachováni jsou, od krále Agrippy odpuštění viny dosáhše. Tak se mužům oněm dalo.

32. Tiberiadaňé zatím krále prosili, aby jim poslal vojsko ježby jejich kraje ostříhalo an k němu se přikázati rozhodláni jsou. Tak sice psali; ale když jsem k nim se dostal, žádali abych zdi jim slíbené vystavěl; neb slyšeli že již Tarichejané zděmi ohraženi jsou. Já neoslyšel jsem jich a staviva nashromáždív zedníkům jsem pracovati rozkázal. Po třech dnech, když jsem já z Tiberiady se odebral do Tarichéje, odtud třidcet honů vzdálené, spatřino jest něco Římského

---

⁶ Jinak poněkud vykládá se to v knize o válce Žid. II, 21.

jízdného lidu nedaleko Tiberiady čímž domnění povstalo že vojsko královo se blíží. Tudíž krále s velikým provoláváním vychvalovali a mne haněli. Ihned rychlík příběh, oznámil mi úmysl jejich že mne obstoupiti hodlají. To uslyšev velice jsem se ulekl; neb oděnce z Tarichéje právě domů jsem rozpustil an sobota nastávala, a an nechtěl jsem aby Tarichejané válečným lidem stížení byli. Kolikrátkoli jsem u nich přebýval, o stráž životní jsem nikdy nepečoval, často náklonnosti obyvatelů ke mně zkusiv. I byl jsem ve veliké nesnázi sedm toliko vojáků a několik přátelů při sobě maje. Zpět povolati vojska se mi nezdálo, an již den se nachyloval. A byť také byli došli, nebyliby směli na zejťtí pro záповeď zákona našeho válčiti, ač veliká potřeba naléhati se zdála. Kdybych Tarichejanům a jich hostům město v plen vydal, viděl jsem že k tomu nepostačí a že věc odkládati se nedá, nebo se obávati bylo aby vojsko od krále dříve přibudouc mne z města nevytisklo. Protož užívati chytrosti vojenské jsem umínil. Hned nejvěrnější přátele svoje u Tarichejských bran jsem osadil, aby s pilností vycházejících šetřili, a povolav přední města, rozkázal jsem aby každý lodí na jezeru upravil, na ni s plavcem vsednul a mne do Tiberiady následoval. Já potom sám také s přátele a se sedmi těmi, o nichž jsem pravil, oděnci na lodí vstoupiv k Tiberiadě jsem se plavil.

33. Tiberiad'ané poznavše že vojska od krále netáhnou a jezero všeckno lodími naplněné spatříce ulekli se a o své město se báli. Mníce že v těch loděch plno vojáků se plaví změnili svůj úmysl. I opovrhše zbroj mně s manželkami a dítkami v ústretu vyšli a s velikými pochvalami mne uvítali (neb se domnívali, že jsem já o jich předsevzetí se nedověděl) a prosili abych jich města ušetřil. Přiblíživ se k nim, rozkázal jsem plavcům daleko od břehu kotvy založiti, aby Tiberiad'ané spatřiti nemohli že jsou lodí moje prázny. Sám pak na lodi přistanuv trestal jsem pošetlost jejich, žetak lehkovážně a beze vší příčiny odemne odpadnouti se rozhodlali. Leč jsem jim jisté odpuštění sliboval, jestližeby deset čelných měšťanů ke mně vyslali. Čemuž když hotově povolili a muže ty žádané poslali, já na lodí je vsadiv poslal jsem je do Tarichéje, aby tam ostříhání byli.

34. Tou chytrostí po málu rady veškeré a neméně předních lidu pod moc dostav, do města dotčeného jsem se přeplavil. Tehdy množství uhlédavši do jaké veliké nesnáze přišlo prosilo abych té bouřky původu potrestal. Sloul Klitus, mládenec to smělý a všetečný. Já muže ze svého národu zabítí za nešlechtnost pokládaje avšak potřebu maje ho pokutovati rozkázal jsem Leviovi jednomu z přísluhův, aby přistoupě jednu ruku mu uťal. Když pak ten jemuž to veleno sám do takového množství lidu vyjítí se obával, já aby bázlivost jeho od Tiberiadských poznána nebyla Klita povolav řekl jsem k němu: poněvadž jsi zasloužil abys o obě ruce přišel,

člověče mé dobroty tak nevděčný, buď nyní sám nad sebou katem, aby snad toho se zdráhaje tíže trestán jsi nebyl. Vřele on teď prosil, aby mu jedna ruka zachována byla; s tíží jsem k tomu přivoliil. Ihned dobrovolně aby o ruce obě nepřišel, popadna meč levou sobě usekl. Tak bouřka upokojena.

35. Když jsem se do Tarichéje navrátil, tedy Tiberiadšané zvěděvše o chytrosti kteréž jsem proti nim užil, divili se že bez vraždy jsem jich nesmyslnost ukrotil. Potom povolav z vězení některých Tiberiadských a mezi nimi Justa i otce jeho Pista pozval jsem jich k stolu a mezi jídlem řekl jsem že ovšem mocnost Římanův všecky národy převyšující znám, ale však že se v tom pro množství lotrův tajím a radil bych aby i oni též činili příhodných časů očekávající a zatím aby těžce mého vévodění nenesli poněvadž jiného správce tak lahodného sotva naleznou. Justovi také jsem připomínal, že Galiléjané prvé než jsem já z Jerusalema přišel a před vojnu ještě bratru jeho ruce uťali z podsunutí listův ho viníce, a že po odjetí Filippovu Gamalané s Babylonskými na rozmíškách jsouce Charéta, krevního přítele Filippova slídili a Jesusa, bratra jeho, téhož Justa sestřence, právem potrestali. Promluviv při stole k nim ty řeči⁷ rozkázal jsem aby ráno Justus se všemi svobodně propuštění byli.

36. Málo před tím Filipp syn Jakimův z Gamaly hradu pro takovou příčinu byl ušel. Zvěděv že Varus od krále Agrippy odstoupil a že nástupce jeho Mobius Equikolus, přítel Filippův přišel, ihned psaním jemu o svých věcech oznámil, spolu ho proše, aby listy spolu poslané králům doručiti dal. Mobius psaní přijav velmi se radoval zvěděv že Filipp zdrav jest, a psaní ta ku králi a královně poslal, jenž tehdy v Berytu přebývali. Král Agrippa porozuměv lichou býti pověst onu o Filippovi, - pravilo se, že byl vůdcem Židův proti Římanům - poslal jízdné aby Filippa k němu přivedli. Když k němu přišel, král přijav ho přívětivě představoval ho Římským vůdcům co onoho Filippa o kterémž byla pověst vzešla, žeby od Římanů byl odpadl. A hned rozkázal mu, aby pojav něco jízdného lidu do hradu Gamaly jel, odtud veškery stoupence jeho pojal a Babylonské zase do Batanéje uvedl; nadto velel aby se všelijak o to přičinil, aby poddaní jeho v odboj se nevydávali. Filipp tedy rozkazy ty od krále přijav, k vykonání pospíchal.

37. Zatím Josef lékařik mnoho přivazčivých mládenců aby po něm postoupali přemluviv a proti předním z Gamalejských zbouřiv, radil jim aby od krále odstoupili a zbroj pochopivše předešlé svobody zase skrze něho dobyli. Některé přinutil, jiné kteříž mu odporoval, odpravil.

---

⁷ Chtěl Josef bez mála říci, že Justus ovšem k němu se přivinouti má, v takové u Galiléjanův nenávisti se nalézaje.

Mezi těmi zahynul i Chares a s ním Jesus jeho krevní přítel a bratr Justa Tiberiadského, jakož jsme na hoře pověděli. Potom mne psaním o zbrojnou pomoc a o lidi prosili, kteřížby město jich zdí ohradili. Já k oběmu jsem přivolil. V těch dnech také Gaulanitská krajina až k městečku Solymě od Agrippy odstoupila. Soganu a Seleucii místa od přirození pevná zdí jsem obehnal. Hořejší Galiléje městečka, ačkoli na místech příkrých vystavěná, podobně jsem ohradil, jichž jména jsou: Jamnia, Merot a Achabara. V Galiléji dolejší ohradil jsem města Tarichéji, Tiberiadu, Sefóru a městečka Arbelskou jeskyni, Bersabu, Selámu, Jotapatu, Kafarecho, Sigo, Jafu a horu Tabor. Na veškera ta místa veliké množství obilí a zbroje pro bezpečnost jsem nashromáždil.

38. Jan syn Leviův vždy více nenávisť proti mně se podjímal štěstí moje těžce nesa. Umíniv ovšem mne zahladiti Gischalu vlast svou zděmi ohradil a Šimona bratra svého a Jonathu syna Sifennova se sto asi vojáky do Jerusaléma k Šimonovi synu Gamalielovu poslal prose ho namluviti Jerusalémskou radu, aby odejmouce mně vládu nad Galiléjí Janovi ji odevzdali. Šimon ten rodem byl z Jerusaléma rodu přeznameního, sekty Farisejské, kteráž nad jiné dokonaleji zákon otcovský zachovává. Byl muž plný moudrosti a opatrnosti, kterýž nejzavilejší zádrhle umem svým vymotati věděl. Od dávna byl přítelem Janovým; se mnou tenkrát na štíru stál. Ten tedy žádosti přítele svého povoliv navedl na to biskupy Anána a Jesusa syna Gamalova i jiné muže té strany, aby mne křídla přistříhli a nedopouštěli mi vrcholu slávy dojíti. Bude prý jim to s prospěchem, buduli já zbaven vladařství nad Galiléjí. Spolu nabádal Anána a druhy jeho neprodlévati, abych snad o tom dříve se dověděl s vojskem na město neudeřil. To Šimon radil. Ale Anánus biskup odpověděl že věc ta není snadna. poněvadž tak mnoho biskupů a předních z lidu jsou mi svědkové, že tu krajinu dobře spravuji; žalovati prý na toho, jemuž žádné vinny dáti se nemůže, věc nešlechetna jest.

39. Šimon věci tu od Anána uslyšev prosil všecko to mlčením zatajiti a ničeho v lid nepronášeti; on prý sám o to pečovati chce, abych co nejdříve Galiléje zbaven byl. A povolav bratra Janova, rozkázal mu aby Anánovi a jeho přátelům dary poslal; snad prý tak snáze k jeho účelům se nachýlí. Skutečně posléze dovedl Šimon což zamyslíl. Neb Anánus a strana jeho dali se dary podjíti a uradili se, mne z Galiléje vyvrcei, o čemž žádný z měšťanů věděti neměl. Vidělo se jim totiž poslati muže rodem i náukou znamenité, mezi nimiž byli dvě z lidu Jonathas a Ananiáš, Fariséové; třetí, Joazar, byl kněžského rodu, tolikéž Fariséus, Šimon ze všech nejmladší byl z řádu biskupského. Poslům těm přikázali, aby přišedše do končin Galiléjských tázali se po příčině takové jich ke mně přivinulosti. Odpověděli: poněvadž

měšťanem Jerusalémským jsem, aby řekli že oni čtyři také Jerusalémští měšťané jsou. Jestliby mne pro znání zákona chválili, aby odpověděli, že i oni obyčejně otcovské znají. Pakliby řekli že pro kněžství se ke mně vinou, aby odpověděli, že z nich také jsou dvě kněžimi.

40. Ty věci Jonathovi a druhům jeho poručivše čtyrydct tisíc stříbrných z pokladnice jim dali. A slyševše že toho času Jesus Galiléjan se šesti sty vojáků do Jerusaléma přibyl, toho povolavše najali ho, a na tři měsíce mzdu jemu vyplativše kázali mu aby Jonathu a družinu jeho provázel a dle rozkazu jich se řídil; přidali nad to jim za průvodčí tři sta měšťanů penězi na výživu je poatřivše. Když oni tak namluveni a k odchodu připraveni byli, vyšli s nimi Jonathas a druhové jeho s bratrem Janovým a se stem vojáků, příkázání od poslatelů majíce, aby kdybych dobrovolně zbraň složil, živého mne do Jerusaléma poslali, paklibych se bránil, aby spoléhajíce na příkaz mne beze strachu usmrtili. Psali také dříve Janovi aby se k boji se mnou připravil; i Sefořanům, Gabarit'anům a Tiberiad'anům poručili Janovi proti mně pomoc dáti.

41. O věcech těch zpravil mne otec můj, poznáv je od Jesusa syna Gamalova přítele mého jenž při těch poradách přítomen byl. Velmi jsem se zarmoutil poznáv nevděčnost těch měšťanů jenž ze závisti mne zabítí chtěli, tím více an otec v listu velice na mne doléhal abych k němu došel že prý syna před smrtí viděti žádá. O těch všech věcech oznámil jsem přátelům, pravě že po třech dnech krajinu zanechaje do vlasti své odejdu. Což uslyšavše všickni smutkem pojati byli a s pláčem mne prosili abych jich neopouštěl že prý zahynou, zbaveni-li budou mého spravování. Ale když jsem já žádostem těm nepovoloval nébrž ke vlastní spáse prohlédal, obávajíce se Galiléjané aby po mém odjezdu od loupežníků na plen vzati nebyli, rozeslali posly po vši své krajině a oznamovali že já chci odebrati se. O čemž slyšíce přemnozí odevšad s manželkami a dětmi sešli se, ne tak (jakž se domnívám) z přivnulosti ke mně, jako raděj za sebe bojíce se. Neb já-li ostanu nic zlého nepodstoupiti se domněli. Přišli tedy ke mně do městečka Afóchy na veliké pole, kdežto tehdy jsem přebýval.

42. Té noci divný sen jsem měl: Neb když jsem smuten a skormoucen tou zprávou se položil, zdálo se mi že muž nějaký stoje praví: přestaň truchlivče rmoutiti se a dej výhost' všeliké bázni, neb ty smutné věci velikým a všelijak šťastným tebe učiní; povedou' se ti netoliko nynější ale i mnohé jiné věci. Neomdlevej a pamatuj, že i s Římany válku vésti musíš. Po tom snu vstal jsem na pole jíti hodlaje. Uzřevši mne veškero množství Galiléjanů se ženami a s dětmi padli na tváře a s pláčem prosili abych jich vnějším nepřítelům nevydal, a abych svým odjetím krajiny jejich v příkoří nepřítelům vnitřním nezanechal. A když prosbami nic dověsti

nemohli, přísahami mne zůstatí nutili; hlasitě obec Jerusalémskou haněli že krajině jejich pokoje nepřejí.

43. To slyše a zarmoucení lidu vida slitováním jsem pohnut byl za slušnou věc klada za takové množství lidu i zjevné nebezpečnosti podstoupiti. Tedy zůstat jsem se podvolil a rozkázav aby se pět tisíc zbrojných s dostatkem spíše ke mně sešlo, ostatek jsem domů rozpustil. Když těch pět tisíc přibylo, pojav je a tři tisíce pěšáků a osmdesáte jízdných kteréž jsem u sebe měl bral jsem se do městečka Chabóla na končinách Ptolemaidy; tam jsem vojsko stavil dělaje jakobych proti Placidovi bojovati hodlal. Ten zajisté došel s dvěma kohortama a s jedním křídlem jízdného lidu, poslán jsa od Cestia Galla, aby městečka Galiléjská Ptolemaidě příležitost páčil. Když Placidus u Ptolemejských zdí vojsko své okopy ohradil, já také vzdálil od Chabóla šedesáte honů položil jsem se. Častokrát jsme vojáky z obou stran do boje vyvozovali, ale vždy na samém harcování zůstalo. Placidus zajisté čím více mne boje žádati viděl, tím více strachem se ho varoval; avšak ode Ptolemaidy se nehýbal.

44. V tom čase přibrav se Jonathas se spoluposly svými o nichž jsme pověděli že byli z Jerusaléma od roty Šimona a Anána biskupa vysláni, usiloval mne skrze úklady lapiti zjevně na mne udeřiti se neosměliv. I psal ke mně list takový: Jonathas a spoluposlové Jerusalémští Josefovi službu svou vzkazují. My ode předních v Jerusalémě uslyševších že tobě Jan Gischalenský častokráte úklady strojí, posláni jsme abychom ho potrestali a mu napotom tebe poslouchati rozkázali. Hodlajíce tedy věci ty společnou radou náležitě opatřiti, prosíme aby co nejdříve k nám přijel, nebo be vsi této množství vojáků směstnati se nemůže. Tak napsali, jedné z těch dvou věcí se nadějíce: že buď mne vezmou když se k nim bez zbroje přiberu, anebo přivedu-li mnoho zbrojných že mne za nepřítele vyhlásí. To psaní mi jezdec přinesl mládenec smělý, kterýžto někdy u krále sloužil. Byla druhá hodina na noc a já právě s přátely a s předními Galiléany jsem večeřel. Služebník mi oznámil, že přijel Žid jezdec; ihned rozkázal jsem do příbytku svého jej zavolati; ale on mne ani nepozdravil, toliko list vyňav, řekl: tento list tobě posílají poslové z Jerusaléma. Odepiš co nejdříve, nebo já k nim rychle vrátiti se musím. Hosté užasli se smělosti vojáka toho; já nabízel jsem ho aby sedl a s námi večeřel. Nepřivolil. Zatím já list jak jsem ho přijal v ruce drže, s přátely jsem o jiných věcech rozprávěl. Po malém čase vstav a ostatní na odpočinutí odeslav, toliko sobě čtyř přátelův nejdůvěrnějších zanechav služebníku svému jsem vína donésti rozkázal. Tudiž otevřel jsem list an žádný toho nepozoroval a rychle obsah jeho zvěděl, zase jsem ho zapečetil. Na to drže list v rukou, jakobych ho ještě byl nepřečetl, rozkázal jsem vojáku dvacet drachem

listovného vyplatiti. Přijal je s velikými díky. I rozuměje já že jest člověk zisku žádostivý a tudy snadně zachycen býti může, řekl jsem: Budeš-li s námi píti, vezmeš jednu drachmu za každý koflík. Svolil on k tomu s radostí, mnoho vína pro nabytí více peněz do sebe lil, a podnapiv se, tajných věcí u sebe podržeti nemohl. An se ho žádný netázal, přistrojené mně úklady vyjevil jakož i že mne hrdla odsoudili. O čemž uslyšev odepsal jsem na takový způsob: Josef Jonathovi a spoluposlům jeho pozdravení. Z toho že jste zdrávi do Galiléje přišli, raduji se a zvláště že vám v péči o krajinu tuto odevzdati a do své vlasti navrátiti se mohu. Již od dávna jsem věci té žádostiv byl. A protož rád bych k vám i bez obeslání netoliko do Xalotha ale také dále se najíti dal, však prosím nezazliti se na mne, že toho nyní nebohu vykonati. Neb ležím u Chabóla Placida šetře, aby o čež usiluje do Galiléje nevtrhl. Vystrojte se tedy vy sem ke mně jakž tento list přečtete. Mějte se dobře.

45. Ten list napsav a vojáku k dodání doručiv odeslal jsem ho se třiceti muži z Galiléjských nejurozenějšími, rozkázav jim aby poslův toliko pozdravili a nic nad to více nejednali. Připojil jsem také k ostříhání každému jednoho věrného vojáka, aby lidé ode mne vyslaní s Jonathou rozmlouvání neměli. Tak oni odjeli. Jonathas a druhové jeho při prvním pokusu s nepořízenou se potkavše jiný list mi napsali takovýto: Jonathas a spoludruzi jeho Josefovi pozdravení. Velíme tobě, aby ve třech dnech bez komonstva k nám do města Gabarótha najíti se dal, abychom věci ze kterýchž Jana viniš místněji vyslyšeli. To napsavše a Galiléjských kteréž jsem byl poslal pozdravivše, odebrali se do Jafy městečka Galiléjského největšího, nejohrazenějšího a nejlidnatějšího. V ústrety jim šlo množství s manželkami a dětmi a hlasitě křičelo velejíce jim odjeti a vůdce výborného jim nezáviděti. Tím křikem Jonathas a druhové jeho velice se popudili ač hněvu svého projevíti se neosmělili; leč žádnou dpovědi jich nepoctíce do jiných městeček odtáhli. Ale stejným ode všech přijati byli voláním že jim nikdo jiného správce mimo Josefa nenamluví. Tehdy Jonathas a druhové jeho bez pořízení se odtud odebravše do Sefóry jeli, města v Galiléji největšího. Obyvatelé jeho náklonní k Římanům jim sice v cestu vešli, o mně pak ani chvály ani hany neproněsli. Když odtud odebrali se do Asóchy, podobnými křiky jak od Jafenských přijati jsou. A již nezdržující se od hněvu rozkázali svým vojákům, aby na křiklouny kyjmi udeřili. U Gabary se Jan se třemi tisíci vojáků k nim připojil. Já z lidu již vyrozuměv, že válku proti mně vésti umínili, z Chabóla jsem se třemi tisíci vojáků vytáhl a ležení své příteli nejvěrnějšímu zanechav odjel jsem do Jotapaty, abych od nich dále čtyrydceť honův nebyl. I psal jsem jim na takový způsob: Jestli ovšem chcete, abych k vám přijel, dvě stě a čtyry v Galiléji jest měst a městeček, z těch do

kteréhokoli přijedu, kromě Gabary a Gischalý; neb toto Janova vlast, ono spojené a přátelské jemu město.

46. Na list ten Jonathas a druhové jeho neodepsali více, nébrž povolavše přátel mezi nimiž také Jana, radili se kterak na mne udeřiti. Janovi se vidělo do každého v Galilěji města a městečka psáti, v každém prý jest aspoň jeden nebo dvě jenž mně nepřejí; těch prý proti mně jakožto proti obecnému nepříteli povolati náleží. A to takové usnesení aby posláno bylo do Jerusaléma, aby i tam poznajíce že mne Galiléjané za nepřítelie mají, té výpovědi potvrdili. Když prý to se stane, že také ti Galiléjané, jenž ke mně se přivínují, ze strachu mne opustí. Ta rada Janova od jiných velmi schválena jest. Ale hned ve třetí hodinu noci se mne to od Zachéa doneslo, kterýž od nich ke mně přešel a mně úmysl jejich oznámil. Již poznal jsem že déle meškati nelze. Tedy jsem Jakubovi oděnci věrnému s dvěma sty vojáků průchodů, kteréž vedou od Gabary do Galilěje, ostříhati a pocestné kteréžby zajal ke mně poslati rozkázal, ozvláště ty u kterýchž by listové nalezeni byli. Podobně jsem Jeremiáše jednoho z přátel svých se šesti sty vojáky na končiny Galilějské poslal pilně střežiti cest do Jerusaléma, povelev mu, aby ty kteřížby listy nesli zajal a je svázav do vězení dal, listy pak aby ke mně odeslal.

47. Ty věci lidem vyslaným poručiv vzkázal jsem Galiléjanům, aby na zejťří se zbrojí a s potravou na tři dni u Gabarótha ke mně se najíti dali. Vlastní své vojáky na čtyry díly rozděliv nejvěrnější z nich za strážce tělesné sobě jsem ustanovil, správce nad nimi zřídil a jim rozkázal aby žádného neznámého vojáka mezi sebe nepouštěli. Nazejťří okolo hodiny páté přibrav se do Gabarótha našel jsem při městě celou rovinu plnou oděnců, jenž z Galilěje na povolání moje na pomoc přitáhli; mimo ně veliké také množství lidu ze vsí okolních se sběhlo. Když jsem se mezi nimi postavil chtě promluvení učiniti, věichni vzkřikali dobrodincem a zachovatelem vlasti mne nazývajíce. Já tehdy jim poděkovav radil jsem jim žádného nepokojiti aniž kde po krajině loupiti, nébrž na vlastní potravě přestávati a v ležení na rovině bydleti, pravě že chci všechnu tu bouřku bez vraždy ukrotiti. V týž den poslové Jonathovi s listy svými strážcům odemne ustanoveným do rukou upadli. Muži tak jakž jsem přikázal na místě do žaláře dáni byli; v listech nenalézal jsem než hanu a lži, načež o těch věcech nic nepověděv na ně udeřiti jsem umínil.

48. Jonathas a jeho druhové o mém příchodu uslyševše se všemi svými i s Janem ubrali se do přibytku Jesusova; byla to vysoká ode hradu nic sobě neodevzdající věže. Tam tlupu vojáků skryvše a dvěře kromě jedněch zavřevše očekávali mne, že hned z pochodu ku pozdravení

jich přijdu. Prikázali ale nejprv vojákům aby mne samého pustili, ostatní odženouce. Neb mysleli že mne tak ve svou moc snadně dosáhnou; ale zmýlila je nádej. Já úklady jich tuše, hned po příchodu vešel jsem do hospody kteráž proti domu Jesusovu byla, jakobych odpočinouti hodlal. Jonathas a druhové jeho smýšlejíce že já unaven jsa usnul jsem sešedše na pole to množství lidu namlouvali že já zlým vůdcem jsem. Ale jináče se stalo. Neb jakž je Galiléjští uhlédali, povstal mezi nimi křik co hodné svědectví jejich ke mně náchylnosti. Jonathovi a druhům jeho vytýkali: Křivdy od Josefa neutpěvše se nedáme abychom jiného vladaře přijali. To zvěděv mezi ně vejíti jsem nelenoval; rychle mezi ně jsem stoupil chtě slyšeti co Jonathas a druhové jeho praví. Když jsem se ukázal, ode všeho množství plésání veliké povstalo a s díkami vyznávali že dobře všechny věci spravuji.

49. To slyšíce Jonathas a druhové jeho báli se aby v nebezpečenství hrdel neupadli, kdyžby se na ně z přízně ke mně lid ten obořil. I myslili utéci; ale jim ujíti možné nebylo, an jsem já jich zůstati žádal; stáli tudyž smutní a slovy mojimi poražení. Tehdy já staviv pokřik lidu, nejvěrnější z vojáků při cestách osadiv aby nenadále Jan na nás nepřipadl, a ve zbroji býti všem Galiléjanům rozkázav aby nenadálý útok nepřátel přestrašiti nás nemohl: nejprv Jonathovi a druhům jeho jsem na list zpomenul, ve kterémž mi psali, že jsou poslání od města Jerusaléma k uklizení rozepře mezi mnou a Janem a mně abych se postavil rozkazovali. To mluvě hned (aby psaním usvědčení jsouce zapřítí nemohli) vyňal jsem list a pravil jsem: Kdybych proti Janovým žalobám před tebou Jonatho a soudruhy tvými měl ze svého života se vyměřovati byloby se po přivedení s mé strany dvou nebo tří hodných mužův za svědky musilo státi, že vy život mužův těch vyšetřivše za nevinného byste mne vyhlásili. Abyste pak nyní věděli že já dobře jsem Galiléji spravoval, tři svědky mé nevinnosti přivésti za málo pokládám, nébrž tyto všechny před vámi postavuji. Od těch, kterak jsem život vedl se vytazujte, spravoval-li jsem se vši poctivostí a důstojností. Vás pak, Galiléjané, zaklínám abyste pravdy netajili, nébrž před muži těmito jako soudci oznámili, jestli jsem v něčem vyvinul.

50. Ještě jsem těch slov nevyslovil an hle všickni jedním hlasem zkríkli dobrodincem mne svým a zachovatelem nazývajíce, činy moje předešlé chválíce a prosíce abych na potomné časy z té koleje se nevyšinoval. Všickni přísahali, že ženy jejich v čistotě zachovány a že žádnému ode mne příkoří se nestalo. Potom dva listy Jonathovy a druhův jeho kteréž byli strážní moji lapili a ke mně donesli, Galiléjanům četl jsem, plná zlořečení a lichých na mne žalob, že více tyranem nežli správcem jsem; mnohé nad to jiné věci v nich napsány byly, ješto

oni nestydatých výmyslův nezanedbali. Privil jsem dále, že mi poslové těch listů dobrovolně dodali; neměli zajisté nepřátelé vědět o stráži, aby tak od posílání potom listů odstrašení nebyli.

51. Slyševši to množství všeckno náramně se rozhněvalo a na Jonathu a druhy jeho obořili se je zabítí míníc. A bylby se stal ten zlý skutek kdybych byl Galiléjanův neupokojil a Jonathovi a druhům jeho neslíbil, že jim co učinili odpustím, jestli sobě usmyslí a do vlasti navrátíce se těm od nichž vysláni byli pravdu o spravování mém oznámí. To pověděv propustil jsem je ačkoli věda že svých slibů nevykonají. Lid se na ně ale hněvem rozpaloval a mne prosili abych jim dopustil nad těmi opovážlivci pomstítí. Já jsem všelijak je namlouval mužům těm odpustiti dobře znaje že všeliká různice obcím škodliva jest. Však množství lidu neproměnlivě v hněvu trvalo a jedním obořením všickni se valili na dům kdež Jonatha a druhové jeho hospodou byli. Já vida že útoku jich déle zdržeti nelze, vsedl jsem na kůň a přikázal jsem aby se za mnou brali k Soganě městečku, kteréž bylo od Gabary vzdáleno na dvacet honů. Obmyslem tím jsem spůsobil, že mně počátku domácí války ani na pohled nepřipisovali.

52. Když jsme k Soganě přibyli já rozkázav množství zastaviti se a napomenuv jich aby hněvu a k neopravitedlné pomstě tak klopotni nebyli, sto mužů jsem vybral věkem i důstojenstvím jiné převyšující, aby se strojili jeti do Jerusaléma a tam na nepokojitele krajiny žalovati. Jestli řečí svou lid oblomíte, pravil jsem, vyžádejte listu, kterýmžby mne ve vladařství nad Galiléjí potvrdili a Jonathovi a druhům jeho odtud se odebrati rozkázali. To poručení jsem jim vydal. Oni na cestu rychle se vystrojili a já třetího dne po tom shromáždění již jsem je v průvodu pěti set vojáků odpravil. Také jsem přátelům do Gamarie psal o bezpečný pochod jejich se přičiniti. Neb již Gamaria v rukou Římanův byla a tam tudy předece jeti musí kdo záhy do Jerusaléma dostihnouti žádá; Samařím zajisté třetího dne do Jerusaléma dojeti lze. Ano i sám jsem je ku končinám Galiléjským provodil a po cestách strážné osadil jsem, aby nekaždý snadně o jich odjezdu zvědětí mohl. To vykonav v Jafě jsem meškal.

53. Jonathas a druhové jeho při svých proti mně úmyslech zmýleni jsouce, poslali Jana zpátky do Gischaly. Sami potom odebrali se do Tiberiady nadějíce se že v moc svou to město uvedou. Nebo Jesus tehdejší tam správce jim byl psal, že lid k tomu namluví aby je uvítali a k nim přistoupili. Tedy s tou nadějí na cestu se dali. Ihned mně o té věci oznámil Silas, kterýž tam ode mne (jak jsem již pověděl) náměstkem zachován byl, žádaje abych co nejdříve došel. Po jeho napomenutí rychle tam přibyv, v nebezpečenství smrti pro takovou příčinu jsem

upadl. Jonathas a druhové jeho když do Tiberiady přibývše a mnohé odpůrce své ode mne odstoupiti namluvivše o příchodu mém uslyšeli, o sebe se bojíce hned ke mně přišli. Pozdravivše mne blahoslavili mne že jsem Galiléji takto spravoval a z toho potěšení své pronášeli že jsem takové poctivosti došel, pravíce že ta sláva na ně se odlívá, jichžto spoluměšťanem a učedníkem jsem; přidali také, že výšeji mé nežli Janovy přízně sobě váží; že ovšem co nejdříve domův se vrátí, leč že ostati hodlají až Jana v ruce mé podrobí. Těch řeči potvrdili nejhroznější u nás přísahou, kteréžto nevěřiti za neslušnost jsem sobě pokládal. Potom prosili abych jinam odjel, protože nastávala sobota, pravíce žeby žádnou měrou města Tiberiadského pobouřiti nevolili.

54. Já nic zlého nepodhlídaje odebral jsem se do Tarichéje, zanechav však v městě vyzvědačův jenžby bedlivě lidských o mně řečí šetřili. Po vši také cestě od Tarichéje do Tiberiady mnoho lidí jsem ustanovil aby zprávy od mužův v městě pozůstavených vyzvěděné mně druh od druhu oznamovali. Nazejtří lid sešel se do modlitebnice, domu to širokého, v němž veliké množství se směstnalo. Když tam přišel Jonathas zjevně sice o odstoupení zmínky učiniti se neosmělil, ale pravil že lepšího vůdce městu potřebí jest. Jesus správce ale bez pokrytí se otevřel: Lépe jest, o měšťané, abychom poddáni byli raději čtyřem mužům nežli jednomu, zvláště těm, jenž ze znamenitého rodu pošli, a pro moudrost prosluli; ukazoval slovy těmi na Jonathu a druhy jeho. Justus vystoupiv mínění to schvaloval a některé z lidu na to namluvil. Většina ale nepřivolovala k jich řečem. A bezpochybně bylaby povstala různice, kdyby byla nerozptýlila toho shromáždění hodina šestá ve kteroužto našinci ve dni sobotní k obědu se rozcházejí. Jonathas a druhové jeho rokování toho k druhému dni poodloživše s nepořízením odešli. O věcích těch hned já dovědět se umínil jsem na zejtří ráno do Tiberiady přijeti. O první hodině z Tarichéje tam se dostav našel jsem lid již v modlitebnici shromážděný, jenž ale k čemu se sešli zhora nevěděli. Jonathas a druhové jeho nenadále mne uzřevše velmi se napřed ulekli; ale brzy jim napadlo pověst rozhlašovati, že jízda Římská na končinách té krajiny třidcet honů od města, při tak řečené Homonéji se spatřovala. Pověst tu klamnou Jonathas a druhové jeho rozhlásivše na to dorývali aby nepřátelům krajiny hubiti se nedopouštělo. To pravili aby mne pod zámyslem doléhavé pomoci z města odstranivše sami zatím město ode mne odvrátili.

55. Já ačkoli úmysl jich znaje předce jsem se tomu podvolil, abych se bezpečností Tiberiady sobě nevážití nezdál. Ale vyjev na dotčené místo ani stopy nepřátel jsem nespatriil; tudíž jsem se nejkratší cestou do Tiberiady navrátil. Přibýv našel jsem an se rada i

lid spolu sešli, a an Jonathas a druhové jeho v tom shromáždění širokou řečí na mne žalují, že nehody válečné jim uleviti zhola nedbaje toliko rozkošem žiji. To pověděvše vynesli čtyry listy, k nim jakoby se sousedné Galiléje psané, jimiž o brzkou pomoc žádali. Již prý Římské vojsko i jízdné i pěší ve třech dnech přibude a krajinu poplení, již tedy že prosí aby se neváhalo a oni zanedbání nebyli. Ty řeči uslyševše Tiberiad'ané a že to pravda věřice počali volati že mně více meškati nenáleží, ale že krajanům svým v takovém nebezpečnosti ku pomoci přispěti mám. Já ošemetnost Jonathy a druhův prohlédna pravil jsem, že rád rozkazu poslechnouti a bez meškání k boji kvapiti volím; ale poněvadž listové o případnutí Římanů ze čtyr rozdílných stran oznamují, radil jsem že musí vojsko na tolik stran rozděleno a nad každou jeden z druhů Jonathových ustanoven býti; neb mužům udatným netoliko raditi nébrž také v čas potřeby ruku přičiniti náleží; já pak že ovšem nemohu než jednu toliko částku vojska vésti. Líbily se ty řeči velmi lidu a hned nutili i je aby na vojnu vyjeli. Oni nemálo na myslech se zkormoutili, že úmyslu svého neprovedli, jelikož jsem proti usilování jejich takto se obmyslil.

56. Tu jeden z nich jménem Ananiáš, muž zlý a ošemetný, radil aby na zejtrí obecný púst uložili a aby v touž hodinu všickni na též místo bez zbroje sešli se před Bohem osvědčiti že bez Jeho pomoci zbroje lidské nic neprovedí. Toho nemluvil z nábožnosti, nébrž aby mne a stoupence moje bezzbrojné zabavil. Tehdy jí z nutnosti jsem k tomu přivolil, abych pobožnou radou opovrhovati se nezdál. Když jsme se všickni domů rozešli, Jonathas a druhové jeho psali Janovi aby k nim ráno s vojskem co nejčtetnějším přibral se, že snadně mne v moc svou uvede a dle své žádosti se mnou bude zakládati moci. Jan přijav listy tudíž uposlechnouti hodlal. Já ale dvěma ze sluhův svých nejvěrnějším a nejmužnějším jsem rozkázal aby nazejtrí pod sukněmi dýky ukryvše mne doprovázeli, abychom se proti nápadům nepřátel brániti mohli. Já sám pod pláštěm brnění na se vzav a mečem se opásav aby zbraně té viděti nebylo do modlitebnice jsem se odebral.

57. Jesus správce města stoji u dveří veškery stoupence moje vyloučil a mně jedinému s málem přátel vjíti dopustil. Když jsme podlé obyčeje otcovského svaté obřady vykonávali a na modlitby se obrátili, povstav Jesus dobýval se na mne, kde by náradí z neraženého stříbra uchované se nalézalo. To pak činil, aby čas do příchodu Janova prodloužil. Odpověděl jsem, že Kapellus a desatero předních měšťanů Tiberiadských všecky ty věci mají; aby se jich tázali zda pravdu mluvím. Když ti přisvědčili, vece: Ale těch dvacet zlatých kteréž jsi utržil část raženého stříbra prodav, co s těmi se dálo? I ty, díím, dal jsem na cestu lidem, do Jerusaléma

poslaným, Na to Jonathas a druhové jeho odpověděli: Nedobře jsi učinil, poslům z obecných peněz zaplativ. Lid se velice štířil, zřejmou těch lidí proti mně zlost poznáv. I řekl jsem: Jestli jsem zle učinil poslům vašim z obecných peněz zaplativ, přestaňtež dále sobě do mne stěžovati, nebo já vám těch dvadcet zlatých nahradím.

58. Když jsem to pověděl, tedy Jonathas a druhové jeho sice odmlčeli se, avšak lid tím více hněvem se rozlítíl, čím patrnější byla jich neslušná proti mně nenávisť. Jesus tu proměnu vida rozkázal aby množství lidu odešlo, a sama toliko rada zůstala, pravě že při takovém povyku vyšetřování se dítí nemůže. Leč lid křičel, že mne samého mezi nimi nenechá. V tom přišel posel a tajně Janovi oznámil, že Jan se zbrojnými vojáky nedaleko jest. Tedy Jonathas a druhové nemohouce se déle zdržeti (an Bůh snad tak o hrdlo moje péči měl, neb kdyby se to bylo nestalo, byl bych jistě od Jana zahlazen byl) dí: Přestaňte Tiberiadští tázati se na těch dvadcet zlatých, neb pro ty Josef smrti nezasloužil, ale že po vládě baží a že oklamáním lidu Galiléjského moci se dopídil. To mluvíce hned ruce na mne vztahovali a mne usmrtiti usilovali. Což vidouce moji následovníci dobyli mečů a sekati hrozili, jestli se mi násilí stane, a lid chápaje kamení na Jonathu házeti se podjímal; takto mne z nepřátelské moci vyňal.

59. Odtud něco odešel byl bych bez mála uhodil na Jana jenž s oděnci svými přijížděl; tudíž přestrašen jsa uchýlil jsem se na stranu a jakous úzkou uličkou k jezeru se dostav a na lodí vstoupiv do Tarichéje jsem se přeplavil nenadále nebezpečností zniknuv. Povolav ihned předních Galiléjanův vypravoval jsem jim kterak hanebně od Jonathy, druhův jeho a Tiberiad'anův zrazen byv bez mála bych o hrdlo byl přišel. Množství Galiléjanův nad tím se rozjitřivše dotírali na mne abych již déle na nepřátely udeřiti nemeškal; abych aspoň dopustil jim na Jana jíti a jej samého a Jonathu i druhy jeho z kořene vyhladiti. Krotil jsem jich hněvivost ač přenáramně rozlíceni byli veleje jim očekávati, dokavadž nevyzvíme co poslové naši z města Jerusalema přinesli; nebo bez jich povolení ničeho se podjímati nesmíme. Řečem těm místo dali. Jan mezitím také, svých lestí neprovodiv, do Gischaly se navrátil.

60. Po málo dnech poslové naši navrátivše se oznamovali, že Jerusalemský lid velmi se hněvá na Anána a na Šimona syna Gamalielova, že bez vědomí obecné rady posly postavše vystřčiti mne z Galiléje usilovali. Poslové ti též pravili, že lid domy jich vypálit se hrnul. Přinesli také listy, kterýmižto přední Jerusalemsští na mnohé prosby lidu mne za vladaře Galiléjského potvrzovali, Jonathovu pak a druhům jeho co nejrychleji domů se navrátiti prikazovali. Obdržev ty listy přijel jsem do městečka Arbély, kamž jsem Galiléjským se sjíti byl rozkázal, a poslům mojim oznámiti velel, jak těžce Jerusalemsští pro věci od Jonathy a jeho družiny

spáchané se hněvali, kterak mně správu krajiny potvrdili a kterak Jonathovi s druhy jeho odsud se odebrati rozkázali. Listy ony hned Jonathovi poslal jsem příkázav poslům úmysly jejich vyšetřiti.

61. Oni přijavše list nemálo ulekli se a povolali Jana, rady Tiberiadské a předních z Gabary radíce se s nimi co činiti. Tiberiad'anům se vidělo, aby poslové nepoddávali se an jim nesluší opouštěti město, kteréž se jim podrobilo; jistě prý já tudíž na Tiberiadu udeřím. Rozhlásili zajisté lež tu, že jsem já jim tím hrozil. Jan netoliko potvrzoval toho, nébrž nad to radil poslati dva z nich do Jerusálema, kteřížby na mne před lidem žalovali že Galiléji nedobře spravuji; snadně prý tomu věřeno bude dílem pro jejich důstojenství, dílem pro přirozenou lidu nestálost. Líbila se ta rada Janova, a hned na tom zůstáno, aby Jonatha s Ananiášem k lidu do Jerusálema posláni byli, ostatní dva ale v Tiberiadě pozůstali. Pro bezpečnost sto oděncův za průvod s sebou pojali.

62. Tiberiad'ané zdi s pilností opraviti se dali a veškerým spoluobyvatelům svým zbroj chopiti rozkázali. I od Jana kterýž tehdy v Gischale byl, nemálo vojáků povolali aby jich v čas potřeby proti mně užívali. V tom čase Jonathas s druhy svými z Tiberiady se odebrali., Když se dostali do Dabarity, městečka na velikém poli při končinách Galiléjských, o půlnoci stráží mojí do rukou padli. Ti rozkázavše jim zbroje odložití chovali je na místě ve vězení, jak jsem jim byl příkázal. Levi, jemuž jsem stráž tu svěřil, tudíž o té vsí věci mně oznámil. Tehdy dva dni j sem věci ty o své míře zanechal dělaje jakobych o tom nevěděl; dne třetího skrze posly napomínal jsem Tiberiadských aby zbraň odložili a lidi svoje propustili. Ale oni domnívajíce se že již Jonathas se svojinci dostali se do Jerusálema odpověděli s utrhaním, Však proto se neodstrašiv proti nim chytrosti jsem obmýšlel, domácí válku roznítiti za bezbožnost pokládaje. Tedy ony posly oba z Tiberiady vzdáliti hodlaje vybral jsem deset tisíc vojáků, na tři části jsem je rozdělil a jedněm po vsích jsem na zálohách tajně číhati rozkázal, tisíc do jiného městečka vzdálí od Tiberiady za čtvery hony jenž podobně při horách leželo jsem uvedl poručiv jim hned jak znamení dostanou vytrhnouti. Sám z městečka vyprav se položil jsem se na širém poli. Tiberiad'ané to vidouce, hromadně vybíhali a posměšně se na mne potrhovali. Takovým bláznovstvím tehdy byli podjati, že vystavivše máry slavně přistrojené a okolo nich stojíce mne s potupou a posměchem oplakávali. Já jsem na jich bláznovství s dobrou myslí pohlídal.

63. Žádaje Šimona a Joazara úkladně zajíti prosil jsem skrze posla aby málo z města s přátely a životní stráží svou vyšli, že s nimi příměří učiniti a o vládařství se rozděliti hodlám. Šimon

nesmyslem a žádostí zisku oblouzen jsa přijíti nelenoval, Joazar ale úklady podhlídaje v městě zůstal. Když tedy Šimon s přátely, strážníky svými, došel, vyšed mu ve vstříc uvítal jsem ho ochotně děkuje mu že přijíti neodepřel. Po chvíli odcházal jsem s ním jakoby mu něco soukromí pověděti chtěl; odved ho podál od přátel jeho tudíž v půly ho uchopiv dal jsem ho přátelům mojím do městečka dovesti. Ihned vojákům svým sejítí poručiv bral jsem se s nimi obléhat Tiberiady. S obou stran svedena bitva ukrutná a Tiberiadaňané již téměř vítězili, anoť naši již ustupovali; já to spatřiv vojska svého jsem napomenul a Tiberiadaňany již vítězné až do města jsem pronásledoval. Potom po jezeru jiný oddíl vojska odeslav přikázal jsem dům kteréhož nejprve se zmocní zapáliti. Což když se stalo Tiberiadaňané domnívaje se že již mocí vzato jest město opovrhše zbroj prosili mne s manželkami a dětmi abych města jich ušetřil. Já prosbami jsa oblomen prchlivost vojáků jsem ukrotil a sám, neboť večer již nastal, oděnce od obležení vrátiv na odpočinutí jsem se oddal. Povolav Šimona k hostině těšil jsem ho s strany té udalosti a slíbil jsem mu že ho pošlu zase do Jerusálema, cestovným a průvodem bezpečným ho opatře.

64. Nazejtří s desíti tisíci oděncův do Tiberiady jsem vtrhnul a povolav čelních měšťanů do okolu rozkázal jsem oznámiti původy rozbroje toho. I oznámili mně je: tedy já jsem je svázané do Jotapaty poslal. Na to Jonathu, Ananiu a druhy z vězení propustiv, peníze jsem na cestu jim dal a je se Šimonem a Joazarem a se stráží pět set vojáků do Jerusálema poslal. Tiberiadaňané opět ke mně přišedše prosili z nova za odpuštění, slibující že chtějí přečinění svá budoucí ke mně věrností nahražovati. Nad to prosili aby pobrané statky co jich z loupeže pozůstalo majetníkům se navrátily. Hned tedy vojákům svým přikázal jsem, přinesti všeckno což kdo má. Když to učiniti vojáci prodlévali já uhlédav jednoho z nich nad obyčej rouchem ozdobeného, tázal jsem se ho odkudby to roucho měl. A když vyznal se že se mu s loupeže dostalo, bítí jsem ho dal hroze všem těžší pokutou, nepřinesliliby na jevo což pobrali. Nyní mnoho loupeže snešeno a tedy každému z měšťanů Tiberiadských což svého býti poznal, jsem navrátil.

65. Vidí se mi, an jsem k té části vypravování svého přišel, tuto poněkud vybočiti. Slušno zajisté Justa, jenž také o těchto věcech napsal, a jiné stíhati jenž historii psáti se podjímají ale pravdy nedbajíce k libosti aneb z nenávisti lháti se nestydí. Ti zhola podobni jsou těm kteří o smlouvách nepravé úpisy skládají, ale jelikož se jim podobných s oněmi pokut obávati není, bez bázně pravdou pohrdají. Justus o věcech těch a o válce psáti se podjav aby zevrubně úkol svůj vésti se zdál mnohých věcí o mně nalhal a ani o své vlasti pravdy nemluvil. Protož nyní

zlým na mne pomlouvám se brániti přinucen jsa povím o čemž jsem posavad mlčel. Aníž se tomu někdo div, že jsem dříve těch věcí nepronosl. Dějepiscovi sice pravdu praviti náleží, avšak zlobu některých lidí s hořkostí odkrývati nemá, ne k vůli oněm lidem, nébrž pro zachování mírnosti. Kterak tedy Juste, ať k tobě co přítomnému řeč obrátím, ty vzore všech dějepiscův, jakým se býti honosíš, kterak já a Galilėjští příčinou jsme toho byli, že vlast tvá od krále od krále a od panství Římského odstoupila? Dříve nežli jsem od rady města Jerusaléma do Galilėje za vládrě poslán byl, ty se všemi Tiberiadřany netoliko zbroj jste pochopili nébrž také Desíti městům v Syrii vojnu vypověděli. Neb ty jejich městečka jsi popálil, a v té válce služebník tvůj zahynul. Těch věcí ne já toliko sám vypravuji, ale také v pamětech Vespasiána císaře to zapsána jest, jakož i to, kterak desatero měst oněch u Ptolemaidy častými křiky toho žádali, aby císař nad tebou co nad původem všech neřestí jejich pokutoval. A bylbyš velením Vespasiána pokutu podstoupil, kdyby byl král Agrippa jemuž tebe zahladiti poručeno na žádost sestry Bereniky místo pokuty smrti tebe za dlouhý čas v žaláři nechoval. Ale i skutkové tvoji potomní dokonale povahy tvé doličují a dokazují že jsi ty spoluměšťany své k odstoupení od Římanů přivedl, čehož zřejmý důvod nížeji uvedu. Dříve se spoluměšťany tvýmipro tebe několik slov promluviti a příštím historie mé čtenářům ani králi věrní přátelé nebyli. Hlavní města v Galilěji jsou Séforis a Tiberias, tvá Juste vlast. Séforis uprostřed Galilėje leží a mnohými vsemi obklíčena jest, mohouc tedy kdyby se jí bylo zachtělo proti Římanům povstati. Ale obyvatelé její umínivše pánům svým víru zachovati mne z města vyloučili a záповeď učinili, aby žádný z jejich měšťanů v židovském vojsku nebojoval. Aby ode mne bezpečnější byli, lestivě mne k tomu přivedli že jsem jim město zdí ohradil. Na to dobrovolně od Cestia Galla posádku přijali, jenž tehdy v Syrii vojsko Římské vedl, mnou opovrhnuvše ačkoli jsem tehdaž mocnost velkou měl a všem ke strachu byl. Když Jerusalém obléhán byl a město u nás nejvýtečnější a svatyně všem nám společná v nebezpečenství byla do rukou nepřátelských se dostati, neposlali Sefórané pomoci, aby se proti Římanům nezdáli bojovati. Tvá pak, o Juste, vlast ležící u jezera Genésaretského a vzdálí od Hippa třidcet honů, od Gabary šedesáte, od Scytopole ani jedním městečkem židovským neobklíčena, kdyby byla chtěla, snadně mohla Římanům věrnost zachovati; město zajisté dobře ohraženo bylo a zbroj v hojnosti jste měli. Ale ovšem tehdy já jak ty díš jsem příčinou odpadu vašeho byl; kdož to byl ale potom, Juste? Nebo víš že před obležením Jerusaléma já v moc Římanům jsem se dostal, že Jotapata a mnozí hradové mocí dobyti a že množství Galiléjanů v boji zahynulo. Tehdy jste měli, strachu ze mne již zbaveni jsouce, zbroje zanechati a ku králi a k Římanům se přikázati, jestliže ne dobrovolně nébrž z přinucení tu válku jste před se vzali. Ale vy očekávali jste až Vespasián k vašim zděm celé vojsko

přivedl; tehdy teprv strachem zbroje jste odložili a ovšem mělo vybojováno býti vaše město, kdyby byl Vespasián ku prosbám krále vaše bláznovství vylouvajících odpuštění vám neuštedřil. Ne já tedy nébrž nepřátelská mysl vaše toho příčinou jest. Zda nepamatujete že tolikrát nad vámi zvítěziv žádného jsem neodpravil, ješto vy proti sobě brojíce ne pro zachování se králi aneb Římanům nébrž z vlastní zloby své sto osmdesát pět měšťanů jste tenkrát zavraždili když já od Římanů v Jotapatě obležen jsem byl. Zda v Jerusalémském obležení dva tisíce Tiberiáďanů nepočteno, díl padlých, díl zajatých? Snad řekneš že jsi nepřitelem Římanův nebyl an's ku králi tehdy utekl? Ale já pravím žes to strachem ze mne učinil. Ty sice praviš že já zlosyn jsem; ale pověz proč král Agrippa jenž tobě od Vespasiána již hrdla odsouzenému života propůjčil a tebe tak mnohými dary obsypal, proč dím tebe jednou i po druhé do vězení vsadil a nejednou tebe vypověděl? Nerozkázal-li tebe již odpravit a nezbavil tebe smrti na mnohé toliko prosby Bereniky sestry své? Potom tě ač v tolika nešlechtnostech postiženého předce za písaře ustanovil. Ale shledav že v tom také zlosynem nevěrným jsi s očí svých tebe odehnal. Leč žalob těch zevrubněji vyhledávati pomímám; divím se ale tvé nestydatosti jížto se chlubiš že nade všecky spisovatele příběhů těch tys je nejpravěji vylíčil, ješto ani toho nevíš, co se v Galiléji dalo (nebs tehdy byl při králi v Berytu); ani o tom, co Římané při obležení Jotapaty utrpěli, co nám trpět dali, a co jsem já při obležení Jotapaty vykonal, jsi zvědět nemohl, poněvadž veškeří jenžto ty věci oznámiti mohli, v potrzce zahynuli. Ale snad díš, žes ty věci které se u Jerusaléma daly dokonale vypsal? I kteraks to učiniti mohl, ani v té válce se nepřiúčastniv, ani zápisek císařových nečetev? Nejlepším toho důkazem jest, že právě opak toho vypravujuš co císař ve svých zápiskách povídá. Jestliže pak předce se honosíš, žes lépe nade všecky jiné o těch věcech psal, proč dokudž Vespasián a Titus vůdcové té války žili, a za života Agrippy i příbuzných jeho, mužů v řecké slovesnosti velmi zběhlých, své historie jsi nevydal? Nebo před dvaceti léty jsi ji měl napsanou a mohls svědectví pravdomlupnosti od mužův toho všeho povědomých dojíti. Ale ty's nyní když jich již není a když odporu neočekáváš se vytasil. Já ne tak jsem činil aniž jsem se bál o spis svůj, nýbrž samým císařům knihy jsem oddal, když ještě děje ty téměř před očima lidskýma byly; povědom jsem zajisté byl sobě že jsem z cela pravdu psal; pročez od nich dosvědčení očekávaje v naději jsem se nezmýlil. Také jiným mnohým hned jsem svou historii podal z nichžto mnozí, jako král Agrippa a několik příbuzných jeho té války se přiúčastnili. Titus císař tak velice knihy ty moje za jediný pramen udalostí oněch míti žádal že svou rukou jich potvrdil a obecně je vydati rozkázal. Král Agrippa šedesáte dva ke mně listy psal, jimiž pravdivost vypravování mého vysvědčil. Dva z nich tuto jsem položil, abys z nich chceš-li té vši věci vyrozuměti mohl.

I. Král Agrippa Josefovi příteli svému pozdravení! S radostí jsem tvé knihy přečetl a shledal, žeš bedlivěji a dokonaleji všecky věci nežli jiní vypsali. Měj se dobře, nejmilejší.

II. Král Agrippa Josefovi příteli svému pozdravení. Z tvého spisu na oko se vidí, že poučení od nikoho nepotřebuješ, abychom všecky dějiny ty od počátku poznali. Když se sejdeme, oznámím některé věci o nichžto ty vědomost nemáš.

Když pak historie ta již sepsána byla, tedy Agrippa jí svědectví pravdy vydal ne z pochlebenství, neb to na něho nepřipadá, ani z posměchu, jakž ty pravíš, neb dalek byl takové zloby, nébrž upřímně jako všickni ti jenž dějepis ten čítají. - Až potud o Justovi, jenž mně ku přirovnávání tomu ubezpečil.

66. Správně záležitosti Tiberiád'anův a svolav přátely radil jsem se s nimi co s Janem činiti. Vidělo se všem Galiléjanům abych je všecky ozbrojiv na něho táhl a na něho co původu všeho rozbroje trestem přikročil. Mně se ta jich rada nelíbila, an jsem raději bez vraždy rozbrojům konec učiniti hodlal. A protož, přikázal jsem jim všelikou pilnost přiložiti, aby jména stoupencův Janových vyzvěděli. Což když se stalo a já lidi ty jsem poznal vydal jsem přípis, jimižto jsem všem posobníkům Janovým odpustiti slíbil jestliže sobě usmyslí, uloživ lhůtu dvaceti dnů těm kteřížby ku prospěchu svému prohlídati volili. Hrozil jsem ale, neodvrhnou-li zbraní, že jich domy zapálím a statek jich k rozebrání vydám, To slyšíce a nemálo se ulekše Jana opustili; čtyry tisíce jich zbraň složilo a ke mně přešlo. Sami toliko spoluměšťané jeho a něco přespolních z města Týru téměř půl druhého tisíce při něm zůstali. Tím obmyslem Jan jsa ode mne poražen potom ve vlasti své se strachem přebýval.

67. Toho času Sefórané mysli nabravše k válce se oddali pevností zdí se bezpečíce a jinak mne zaneprázdněna vidouce. I poslali k Cestiovi Gallovi vladaři v Syrii, prosíce aby buď sám přišel město co nejdříve vzal a nebo posádku poslal. Gallus přijeti slíbil, ale času neoznámil. Já toho se dovědév s vojskem jsem na Sefóru udeřiv a města násilně jsem dobyl. Galiléjané příležitost tu uchopili a domnívajíce se že již čas přišel aby pomstu svou nasýtli anož Sefóránských oddávna nenáviděli, obořili se na ně jakoby z kořene měšťany i s příchozími zahladiti chtěli. Valíce se tehdy do domů zapalovali ty které pusté našli, neb lidé byli strachem do hradu utekli. Nato všeckno což se jim nahodilo pobírali a žádného příkoří proti kmenovcům svým nepomíjeli. To uzřev a se velice nad tím rozjítřiv rozkázal jsem jim přestati, připomínaje jim že neslušno s lidmi svého pokolení tak nakládari. Když ani prosbami ani rozkazem ukrotiti jsem jich nemohl ana nenávisť veškeré napomenutí přemáhala, poručil jsem nejvěrnějším z přátel pověst rozhlásiti že druhou stranou vojsko Římské do města

vtrhuje. To jsem učinil aby zmáháním se pověsti té prchlivost Galiléjanův se ukrotila a město Seforitské zachováno bylo. Povedla se mi ta lest. Vojáci zprávou tou přestrašeni jsouce a loupeže opustivše utekli zvláště vidouce že já vůdce to též činím. Neb abych té pověsti potvrdil, počínal jsem sobě jakobych v rovném s nimi byl nebezpečí. Tak Sefóra město obmyslem tím mojím mimo nádeji zachováno.

68. Bez mála by také bylo i město Tiberias od Galiléjanův vybráno pro takovou příčinu. Přední někteří konšelé psali králi prosíce aby přijeda město osadil. Odepsal a přislíbil že přijede, komorníku svému jménem Krispovi Židu list k dodání ho Tiberiadeckým odevzdav. Galiléjané na cestě ho poznavše ke mně ho přivedli. Lid o tom zvěděv a všechen se rozjitřiv zbroj chápal. Nazejtří celí zástupové odevšad do Asóchy přišedše, kam tehdy byl jsem se obrátil, pokříkali, Tiberiadu město zrádkyní a královou příznivkyní nazývajíce. I žádali abych jim tam se vydati a město z kořene vyvrátiti dopustil. Neb oni Tiberiadeany rovně jako Seforitany v nenávisti měli.

69. Já to uslyšev v nesnázi jsem byl jak to město před hněvem Galiléjanův zachovati. Zapíratí jsem nemohl, že ku králi psaní učinili k sobě ho zovouce, nebo zjevně toho na ně odpověď králova dokazovala. Tehdy dlouho přemýšlev, řekl jsem: Víím, že Tiberiadeští zhřešili, aniž tomu odpíratí budu, abyste město nevyhloupili. Ale věci takové s rozvahou činiti náleží; nebo ne sami toliko Tiberiadeané nad naši svobodou zrazují, ale mnozí také muži nejurozenější z Galiléjanův. Protož počkejte až místněji původy té zrady poznám a tehdy teprv v moci své je míti budete a každého kteréhož vám dověsti se podaří. Těmi řečmi namluvil jsem množství lidu a hned uspokojivše se odešli. Posla králova jsem zatím do vězení dal; ale po některém dni dělaje se jakobych pro záležitosti nějaké z říše odjeti musel povolal jsem k sobě Krispa a radil jsem jemu aby strážného svého opojiv tak potom ku králi utekl. Tiberias tedy již zkažena býti majíc mojím obmyslem a péčí mojím z nebezpečnosti vyvázla.

70. Toho času Justus, syn Pistův ku králi bez mého vědomí přešel. Příčinu toho hned vyložím. Na začátku války židovské proti Římanům, Tiberiadeané králi věrní zůstali a od Římanů neodstupovati umínili. Justus tenkrát namluvil se k tomu aby zbrojně povstali, dílem pro žádost věcí nových, dílem doufaje že v takové bouřce vládu nad Galiléjím a oteckým městem k sobě potáhne; ale však nedosáhl čehož žádostiv byl. Galiléjané na Tiberiadecké pro věci kteréž před válkou od nich snášeli hněvajíce se Justa vůdcem zholo nechtěli. I já kterémuž správa Galiléje od Jerusalemského lidu svěřena byla, častokrát tak jsem se hněvem proti němu rozpaloval, že jsem se sotva ho zabít nedal, nemoha nešlechtnosti jeho snášeti. On tedy boje

se aby hněv můj k vykonání nepřikročil, ku králi se utekl domnívaje se že příhodněji a bezpečněji u něho přebýváti bude.

71. Séforitští mimo nádeji prvního nebezpečství zbaveni byvše opět k Cestiovi Gallovi poslali prosíce ho aby co nejrychleji přišel město vzal aneb aspoň něco vojska vypravil, kteréžby nepřítelům na ně vtrhovati zbraňovalo. Posléze Galla namluvili, že poslal mnoho jízdy a pěchoty, kteréžto oni v noci přijali. Jelikož okolní kraje od vojáků Římských hubeny byly, sebrav já své vojáky přitáhl jsem do Garísimy. Tuto okopy se ohradiv dvadcet honů vzdálil od Sefóry, v noci s vojskem k městu jsem se blížil a na zdi udeřil. Mnozí vojáci moji po žebřících na ně vylezli a dobrý díl města obdrželi. Ale brzo pro neznámost míst jsme odtrhnouti musili dvanácte Římských pěších, dva jízdné a něco ze Sefóritských zabivše; z nás jeden toliko zahynul. Na zejtrí na rovině v bitvě s jízdným lidem po dlouhém mužném odporu přemoženi jsme byli. Neb když mne Římané obklíčili, naši ulekše se na utíkání se dali. V té bitvě zahynul Justus jeden z tělesných mých strážníků, kterýž někdy u krále tyž úřad zastával. Toho času přitáhlo do Galiléje vojsko královo, lid pěší a jízdný, pod vedením Syilly správce královské stráže. On pět honů vzdálil od Juliady tábor vzdělav strážemi osadil cesty kteréž do Kany a do hradu Gamaly vedou, aby obyvatelům těch měst potravu z Galiléje dodávati zabránil.

72. Uslyšev to poslal jsem dva tisíce vojáků pod vůdcem Jeremiášem. On u Jordánu řeky tábor rozbiv za jedny hony vzdálil od Juliady kromě harců nic nepůsobil, až jsem se třemi tisíci přirazil. Nazejtří tajně zálohy v údolí nějakém nedaleko od vojska nepřátelského přistrojiv královských jsem k bitvě pobízeli přikázav vojákům svým utíkati ažby nepřátel za sebou k běžení potáhli; což se i stalo. Sylla domnívaje se že naši opravdu utíkají, nás všemožně pronásledovati se vydal. Od zadu ale náhle na něho vypadli vojáci v zálohách postavení a je docela ve zmatek uvedli. Já též rychle se obrátiv se vsí silou jsem na královské udeřil a je k utíkání přinutil. Byloby se mně toho dne veškeré počínání dařilo, kdyby byl osud tomu nezabránil. Kůň na kterémž jsem bojoval na bařiny dostav se semnou v bahně se složil. Vytknuv sobě články u zápěstí byl jsem donesen do městečka Cefarnóma. Lidé moji to uslyševše a horšího pro mne se bojíce nepřátely honiti přestali a u veliké pro mne péči se vrátili. Povolav lékařův opatřil jsem ruku a zůstal jsem tam toho dne pro zimnici; potom radou lékařův v noci přenešen jsem byl do Tarichéje.

73. Sylla a vojsko jeho o nehodě mojí se dověděvše smělosti z toho nabyli a uslyševše že vojsko mé nedbale tábora ostříhá, v noci za Jordánem na úkladech tlupu jízdného lidu

postavili a na svítání nás k bitvě pobízeli. Když jsme toho neodepřeli a na plaň se vydali, vyšedše jízdní naše šiky rozrazili a je k utíkání přinutili. Šest z našich padlo, ale královští vítězství nedokonali. Neb uslyšíce že někteří vojáci od Tarichéje do Juliady přes jezero převezeni jsou, strachem odtáhli.

74. Po nemnohém čase Vespasián s Agrippou králem do Týra přibyl. Týřané krále Agrippu obouzeti se dali nazývajíce ho svým i Římanů nepřitelem. Vůdce vojska jeho Filipp prý palác královský a Římské vojskozradil jenž do Jerusaléma na jeho žádost poslání byli. Vespasián to slyše potrestal Týřanů, že muže v královském důstojenství postaveného a přítele Římského hanějí; ale králi Filippa do Říma poslati radil aby se u Neróna ze skutkův těch vyměřil. Filipp do Říma poslán byv před obličej Nerónův nedostal se. Nebo shledav že on již pro nastalé rozbroje a pro války domácí na sotnách bojuje, zase ku králi navrátil se. Když Vespasián do Ptolemaidy se přibral, přední lidé Desatera Měst Syrských hlasitě na Justa Tiberiadského žalovali, že městečka jich popálil. Vespasián jej králi vydal aby od poddaných jeho potrestán byl. Král do vězení ho toliko dal bez vědomí císařova, jakž jsme již na hoře pověděli. Sefóritští Vespasiánovi vstříc vyšedše a ho uvítavše posádku od něho pod vůdcem Placidem obdrželi. Na přeháňkách jejich do horního kraje jsem já od zadu je pronásledoval, až Vespasián do Galiléje přijel. O jeho příjezdu, kterak po prvé u Tarichéje se mnou se potýkal, kterak odtud do Jotapaty jsme couvnuli, kterak já jat, svázán a propuštěn jsem byl, co jsem času války židovské a za obležení Jerusaléma činil, ty všecky věci ve knihách o té válce sepsaných bedlivě vypravuji. Nyní se mně vidí připomenouti o těch mnou činěných věcech, kterých jsem v těch knihách nedotýkal.

75. Po ukončeném dobývání Jotapaty když jsem se v moc Římskou dostal, chován jsem byl s velikou pilností; však Vespasián se ke mně se všelikou poctivostí měl. Z jeho rozkazu pojal jsem pannu krajanku z těch jenž v Césareji zajaty byly. Za nedlouho při mně zůstala, nébrž když jsem já na svobodu dán byv s Vespasiánem do Alexandrie odešel, mne opustila. V Alexandrii jinou manželku jsem pojal. Odtud s Titem poslán jsem byl k obležení Jerusaléma, kdežto častokrát v nebezpečnosti života jsem upadl, poněvadž nejenom Židé všelijak mne zajíti a zahubiti usilovali, nébrž také Římané všelikou nehodu mé zradě přičítali a bez přestání na císaře dorývali aby mne co zrádce potrestal. Ale Titus proměn válečných povědom nezbedné volání vojáků mlčením ukojil. Když město Jerusalém již mocí dobyto bylo, častokrát mně Titus císař domlouval, abych se sutin vlasti své co libo sobě vzal, v tom, vece, ti dávám veškerou svobodu. Já po zkáze vlasti nic vzácnějšího jsem ve svých nehodách pro

svou potěchu neznal, než vysvobození některých osob. Titus mně jich spolu se svatými knihami rád dopřál. Po nemnohém čase propuštění bratra s padesáti přátely jsem obdržel. Do chrámu potom s dopuštěním Tita vešel, kdež veliké množství žen a dětí zavřených bylo, veškery jsem vysvobodil, kteréž jsem poznal býti z přátel a tovaryšů mých, v počtu sto devadesáti osob; ty jsem ku předešlé jich blaženosti propustil, žádné výplaty od nich nedada. Potom poslán jsem byl od Tita císaře s Cereálem a s tisícem jízdných do městečka Thekóje, abych vyzvěděl bylo-li to místo pro tábor příhodné. Odtud navraceje se uhlédal jsem mnohé ze zajatých na křížích pní, mezi nimiž tři přátely své býti jsem poznal. Velmi se nad nimi rozžalovav s pláčem jsem tu věc Titovi oznámil; on hned rozkázal aby dolů snati a velmi pilně opatření byli. Z těch dvě při léčení zemřeli, třetí se vyhojil.

76. Titus když broje židovské byl uklidil, uznávaje že pole kteréž jsem u Jerusálema mel, mně neužitečné bude pro vojáky Římské, kterýchž tam za posádku zanechati chtěl, popluží jiná mi na rovinách daroval. Maje se do Říma navraceti za společníka mne s sebou pojal a všelikou čest mně prokazoval. Jak jsme do Říma se dostali, velké přízně jsem u Vespasiána došel; dal mně bydleti v domě, v němž sám před nastolením svým přebýval, poctil mne římským měšťanstvím a roční plat mi vykázal. Poctami těmi se mi až do konce života propůjčovati nepřestával; což mi pro závist mnohých lidí k nemalému bylo nebezpečí. Žid jménem Jonatha jenž bouřku v Cyréně zdvihnul a dva tisíce obyvatelů zavedl nepřestával na zahynutí lidí oněch, nébrž když od vládaře té krajiny svázán a k císaři poslán byl pravil že jsem já mu zbroj i peníze opatroval. Však Vespasiána klam ten tajen nezůstal, nébrž on k smrti ho odsoudil načež na hrdle odpraven byl. Kdykoliv potom od jiných blaženosti mé závistníků mně úklady strojeny byly, opatrováním Božím všech jsem ušel. Od Vespasiána jsem nad to polnosti nemalé v Judeji obdržel. Doby té manželku jsem propustil pro nepříjemné mi její mravy, ačkoli již tré děti jsem s ní měl, z nichž dvě umřelo a třetí Hyrkánus jménem toliko živ zůstal. Po té pojal jsem jinou, rozenou Židovku Kretskou, rodičů znamenitých a vznešených dceru, jenž mravy nad jiné měla šlechetné, jakž to potom v životě jejím shledáno. Z té dva narodili se mi synové, Justus starší, mladší Simonides přímím Agrippa. Tolik o mém životu rodinném. Přízně císařů vždy ve stejné míře se mně dostávalo. Po smrti Vespasiánově Titus nástupce jeho v té poctivosti v jaké otec jeho mne měl a žádným žalobám proti mně nikdy nevěřil. Po něm Domitiánus vlády se ujav poctivostí mně přispořil. Židy žalobníky mé potrestal, a služebníka kleštěnce, učitele syna mého, jenž žalobu na mne vedl, na hrdle pokutoval. Nadto což věc jest nejpoctivější, pole kteráž v Judeji mám, svobodná poplatku mi učinil. Domitia manželka císařova nikdá nepřestávala mně dobře činiti.

Tyto věci jsem já ve všem svém životě provedl, z nichžto jiní nechat' o mravích mých soudí, jakž každému libo. Tobě pak, výborný Epafrodite⁸ odevzdávám spis svůj tobě věnovaný o starožitnostech Židovských a tuto vypravování svoje zavírám.

---

⁸ Kdož Epafrodit ten byl, na jisto neví se; snad byl svobodník Nerónův za Domitiána odpravený jak vypravuje Suet. v Domit. f. 14.